

Vlaams
Parlement

stuk **129** (2014-2015) – Nr. 4
ingediend op 26 november 2014 (2014-2015)

Beleidsnota

Brussel

2014-2019

Verslag

namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door mevrouw Elke Van den Brandt

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Katia Segers.

Vaste leden:

mevrouw Lieve Maes, de heren Bart Nevens, Peter Persyn, Willy Segers, Karl Vanlouwe,
Karim Van Overmeire;
de heer Michel Doomst, mevrouw Katrien Partyka, de heren Joris Poschet, Peter Van Rompuy;
de heren Lionel Bajart, Jo De Ro;
de dames Yamila Idrissi, Katia Segers;
mevrouw Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

de heren Piet De Bruyn, Matthias Diependaele, Marc Hendrickx, Marius Meremans,
mevrouw Nadia Sminate, de heer Jan Van Esbroeck;
de dames Karin Brouwers, Sonja Claes, Martine Fournier, de heer Ward Kennes;
de dames Ann Brusseel, Gwenny De Vroe;
de heren John Crombez, Bruno Tobback;
mevrouw An Moerenhout.

toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

- 129** (2014-2015) – Nr. 1: Beleidsnota
 - Nr. 2 en 3: Moties
- 15** (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

I.	Toelichting door de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel.....	5
1.	Inleiding.....	5
2.	De omgevingsanalyse	5
3.	Strategische doelstellingen	6
3.1.	SD 1: Een positief en constructief partnerschap met de Vlaamse Gemeenschapscommissie.....	6
3.2.	SD 2: Constructief samenwerken met andere Brusselse overheden	7
3.3.	SD 3: De Vlaamse Regering zet volop in op de Brusselse uitdagingen	9
3.4.	SD 4: Het Nederlands als katalysator voor sociale mobiliteit	12
II.	Bespreking	13
1.	Algemeen	13
2.	Strategische en operationele doelstellingen	19
2.1.	SD 1. Een positief en constructief partnerschap met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarbij beide instellingen elkaar respecteren en versterken.....	19
2.1.1.	OD 1. De politieke en ambtelijke samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de VGC verder vorm geven via gestructureerd overleg	19
2.1.2.	OD 2. De planlast voor de VGC verminderen door het ontwikkelen van een strategisch meerjarenplan voor de VGC	20
2.1.3.	OD 4. Streven naar een geïntegreerd communicatiebeleid	21
2.2.	SD 2. Bruggen bouwen met andere Brusselse overheden en instellingen	22
2.2.1.	OD 1. De vaak punctuele samenwerkingsdossiers tussen meerdere overheden worden met een open agenda en op pragmatische wijze aangepakt	23
2.3.	SD 3. De Vlaamse Regering zet volop in op de Brusselse uitdagingen	28
	DEEL 1: De horizontale opdracht en de verantwoordelijkheid van de hele Vlaamse Regering.....	28
2.3.1.	OD 1. De Brusselnorm moet als beleidsinstrument worden geconsolideerd en verfijnd.....	28
2.3.2.	OD 2. De Brusseltoets implementeren en verankeren .	29
2.3.3.	OD 3. We werken binnen de Vlaamse Regering een politiek kader uit en spreken een agenda af om het integraal Brusselbeleid verder in te vullen.....	31

2.4. SD 3. De Vlaamse Regering zet volop in op de Brusselse uitdagingen	33
DEEL 2: Sterke, doelgerichte Vlaamse investeringen in onze hoofdstad.....	33
2.4.1. OD 4. Het Vlaams Brusselfonds: 'reculer pour mieux sauter'	33
2.4.2. OD 6. Investeren in hoofdstedelijke projecten en vernieuwende initiatieven	34
2.4.3. OD 7. Onderzoek en wetenschap ten dienste van het werkveld en het grote publiek	35
2.4.4. OD 8. Een integraal media- en communicatiebeleid....	36
2.4.5. OD 10. Naar een gecoördineerd welzijns- en gezondheidsbeleid in de hoofdstad	37
2.4.6. OD 11. Jong in Brussel: onderwijs, studenten en jeugd.....	38
2.4.7. OD 12. Cultuur: nieuwe initiatieven oppikken en hoofdstedelijke projecten steunen	39
2.5. SD 4. Het Nederlands als katalysator voor sociale mobiliteit. ...	39
2.5.1. OD1. De Vlaamse Gemeenschap zal de naleving van de taalwetgeving in Brussel actief opvolgen	40
2.5.2. OD 2. We streven naar één gemeenschappelijke visie rond taalbeleid Nederlands in het belang van Brussel .	40
2.5.3. Huis van het Nederlands: hoeksteen van het taalbeleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel.....	40
2.5.4. OD 3. We blijven inzetten op een zo groot en divers mogelijk aanbod NT2-cursussen	40
2.5.5. OD 6. We benadrukken de unieke positie en autonome werking van het Huis van het Nederlands Brussel	40
Gebruikte afkortingen	42
Bijlagen: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand besprak de beleidsnota Brussel 2014-2019 op 5 en 12 november 2014. Samen met de beleidsnota werd ook de algemene uitgavenbegroting 2015 besproken (verslag zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 15/8-B). De bijlagen zijn terug te vinden op de [dossierpagina](#) op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichting door de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

1. Inleiding

Minister *Sven Gatz* wil de beleidsnota samenvatten in drie woorden: samenwerken, samenwerken en samenwerken. Daarmee wil hij benadrukken dat daar winsten liggen voor zowel de Vlaamse overheid, voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie als voor de andere overheden. Ten eerste gaat de minister ervan uit dat in een federale staat een samenwerkingsfederalisme een goed uitgangspunt blijft. Ten tweede lijkt door het toeval van de politieke puzzel de conjunctuur gunstig voor samenwerking. Dat is een subjectieve vaststelling van de minister. Ten derde kunnen verschillende overheden die financieel onder druk staan toch iets realiseren door meer samenwerking.

Deze legislatuur wil hij het verschil maken door in te zetten op:

- de samenwerking met de VGC structureren en vastleggen (= SD 1);
- samenwerken met de collega's in de Vlaamse Regering en de collega's in het VGC-college in functie van een integraal Vlaams gemeenschapsbeleid (= SD 3);
- samenwerken met andere Brusselse overheden en instellingen (= SD 2).

Daarnaast merkt de minister elke dag opnieuw de groeiende status van het Nederlands in Brussel. Dit werd in 2012 nog eens bevestigd door de studie 'Meertaligheid als cement van de stedelijke samenleving' van VUB-socioloog Rudi Janssens.

In onze hoofdstad is meertaligheid een sociaal feit geworden. Het Nederlands als taal van een minderheid en als taal van de in Brussel prominent aanwezige bestuursniveaus van Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gemeenschapscommissie, heeft in deze meertalige context een belangrijke emanciperende rol te spelen.

We zien nu al veel anderstalige Brusselaars die zich tot het Nederlandstalig onderwijs en opleidings-, cultureel of welzijnsaanbod richten. Dit is geen louter politieke strategische maar een sociologische vaststelling. Het Nederlands is voor veel Brusselaars een instrument of vehikel geworden om te participeren. Het werd een middel om kansen te grijpen. Een middel tot opwaartse sociale mobiliteit.

Vandaar de vierde strategische doelstelling (SD 4) voor deze legislatuur. Het Nederlands als katalysator voor sociale mobiliteit.

2. De omgevingsanalyse

(1) Over de omgevingsanalyse wil de minister kort zijn. Als bij de hoofdstad betrokken Vlaamse parlementsleden zijn de evoluties en uitdagingen de commissieleden wel bekend. Brussel is divers, jong, kleurrijk, meertalig enzovoort.

Het is een stad van tegenstellingen: arm en rijk, een hoge economische activiteitsgraad maar ook een hoge werkloosheidsgraad, veel laaggeschoolden maar ook een hoge concentratie aan kwaliteitsvol hoger onderwijs enzovoort.

Wie het Nederlandstalige en het Franstalige cultureel aanbod naast elkaar legt (en steeds meer mensen participeren aan het aanbod van beide gemeenschappen), concludeert dat Brussel de grootste culturele aantrekkingspool van het land is.

Brussel wordt ten slotte bestuurd door vele overheden die allemaal proberen hun steentje bij te dragen aan de leefbaarheid van de hoofdstad.

(2) Door de jonge bevolkingssamenstelling is de meest dringende problematiek gesitueerd op het vlak van onderwijs en jeugdwerkloosheid. Op het vlak van onderwijs dienen zowel de Vlaamse als de Franse Gemeenschap te investeren en afspraken te maken om alle Brusselse schoolplichtige jongeren een plaats op de schoolbanken te bieden. Inzake jeugdwerkloosheid (meer dan 30%) dienen zowel het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest als de gemeenschappen dringend actie te ondernemen op het vlak van arbeidsbemiddeling en opleiding.

De onder (1) en (2) geschetste evoluties zijn niet nieuw. Ook in de omgevingsanalyses van vroegere collega's kwamen deze elementen in meer of mindere mate aan bod.

(3) Wat de minister in deze beleidsnota – geheel in de lijn van zijn voornemen om samen te werken – wel wil onderlijnen is dat deze omgevingsanalyse put uit de gezamenlijke omgevingsanalyse van de gemengde ambtelijke Taskforce Brussel van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Beide administraties deden deze omgevingsanalyse samen in functie van het eindrapport in 2012.

Een gedeelde analyse is alvast een goed vertrekpunt voor gezamenlijke oplossingen.

3. Strategische doelstellingen

3.1. SD 1: Een positief en constructief partnerschap met de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De VGC werd in 2014 een kwarteeuw oud. Het Nederlandstalige bestuursniveau groeide uit tot een gewaardeerde lokale Brusselse overheid. Zoals het ook met jongeren gebeurt die de leeftijd van de meerderjarigheid bereiken, is na een kwarteeuw de onderlinge relatie Vlaamse Gemeenschap/Vlaamse Gemeenschapscommissie aan herziening toe.

De minister wenst de relatie met de VGC te herbekijken vanuit volgende principes:

- de Vlaamse Gemeenschap en de VGC bepalen samen de strategische doelstellingen van het Vlaams gemeenschapsbeleid;
- de VGC beschikt over voldoende beleidsruimte om haar regie- en uitvoerende rol autonoom in te vullen;
- gemeenschappelijke actoren van Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gemeenschapscommissie worden samen aangestuurd;
- de VGC beschikt over voldoende financiële zekerheid om de strategische doelstellingen te implementeren.

De minister maakt daarbij kort de vergelijking met de discussie in het parlement over het Gemeentefonds. De gemeenten vragen terecht meer zekerheid van de hogere overheid om er hun meerjarenplanning op te kunnen grondvesten. De VGC is een mengeling van een partner en een ondergeschikte overheid. Hun vraag voor meer zekerheid is even legitiem en moet verder bekeken worden.

Daarom zal de minister in samenspraak met de VGC het volgende ondernemen:

- (1) hij zal een beleids- en beheercyclus uitwerken op basis van een strategisch meerjarenplan, een meerjarenbegroting en een jaarlijkse doelstellingenbegroting. Hiermee beoogt hij:
 - de VGC meer autonomie te geven in de uitwerking van haar beleid;

- een kader aan te reiken waarbij een aantal sectorale decreten mee geïntegreerd worden in de strategische meerjarenplanning (= planlastvermindering);
- de centrale rol van de VGC met betrekking tot de gemeenten verder te 'articuleren' binnen het kader van het strategisch meerjarenplan en de sectorale decreten;
- een zo maximaal mogelijke afstemming van het investeringsbeleid van beide overheden in gemeenschapsinfrastructuur na te streven.

Dit alles is een omslachtige opdracht die meerdere jaren van de legislatuur zal vergen. Hier komt ook regelgevend werk bij kijken. In de loop van de voorbereiding zal moeten blijken binnen welke termijn deze oefening kan voltooid worden;

- (2) nog in het kader van het strategisch meerjarenplan zal hij binnen de Vlaamse Regering het gesprek opstarten rond een voldoende hoog niveau en het verduurzamen van de financiële inkomsten voor de VGC. Idealiter impliceert dit zowel de inkomsten uit de dotaties binnen het begrotingsprogramma Brusselse Aangelegenheden als de inkomsten uit de sectorale decreten;
- (3) omwille van onder meer de hoofdstedelijke functie van Brussel blijft de Vlaamse Gemeenschap ook nog altijd als een directe beleidsactor aanwezig in Brussel. De minister denkt hierbij aan de samenwerking met en financiering van organisaties als: Muntpunt, de Vlaams Brusselse Media, het Huis van het Nederlands, Huis voor Gezondheid, het Kenniscentrum Woonzorg, BR(ik, Brede School enzovoort.

Met andere woorden, het kerntakendebat zal niet worden overgedaan. De voorbije tien jaar is daar al veel aan gewerkt. De basis is gelegd, ook door de gemengde Taskforce.

Deze werkingen situeren zich vaak op een snijpunt met de VGC of door de VGC ondersteunde organisaties zoals de Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad en het Onderwijscentrum Brussel. Maximale afstemming, eenduidige beleidsvisies en -kaders en coaansturing of cobeheer door VG en VGC moet hierbij het vertrekpunt zijn. Het mag niet zijn dat de overheden hier in gespreide slagorde optreden of dat de partners diffuse en tegenstrijdige signalen krijgen;

- (4) de minister wil evolueren naar een meer geïntegreerd informatie- en communicatiebeleid van de Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gemeenschapscommissie op basis van volgende principes:
 - gemeenschappelijke vertrekpunten;
 - open;
 - meertalig;
 - toegankelijk;
 - gericht op Brussel en Vlaanderen;
- (5) de minister zoekt in dit verband de synthese tussen het voornemen van de VGC om een nieuw herkenbaar N-logo uit te werken en het Vlaams merkenbeleid. Het logo voor de Vlaamse instellingen in Brussel moet vooral de kwaliteit uitstralen. De lading blijft wel belangrijker dan de vlag.

3.2. SD 2: Constructief samenwerken met andere Brusselse overheden

Het huidige Brussel wordt bepaald door enkele belangrijke sociologische evoluties. Het reeds eerder aangehaald onderzoek van Rudi Janssens toonde aan dat de klassieke opdeling tussen Franstalige en Vlaamse Brusselaars achterhaald is. Het

hoofdstedelijke gewest evolueerde van een Frans- en Nederlandstalige bevolkingsopdeling naar een meerderheid van taalgemengde gezinnen, waarvan een groot gedeelte vaak niet in België geboren is. Deze verhoogde taal- en culturele diversiteit stelt het bestuurlijk model met twee grote taalgemeenschappen op de proef. Samenwerken is meer dan ooit aan de orde.

In Brussel zijn meerdere overheden en bestuursniveaus bevoegd. Niet zelden raken concrete dossiers de bevoegdheid van meerdere overheden, elk met hun eigen logica en agenda's.

Pragmatisme, investeren in goede werkrelaties, een constructieve opstelling en open agenda typeren de manier waarop hij met andere overheden wil samenwerken.

Beschouw deze strategische doelstelling als een inspanningsverbintenis om in zowel kleine als grote dossiers de uitdaging aan te gaan.

In de beleidsnota somt de minister niet-limitatief enkele dossiers op waarin dient samengewerkt te worden met andere overheden en (soms ook) met andere collega's in de Vlaamse Regering. De drie meest prioritaire uitdagingen zijn ongetwijfeld:

- (1) het capaciteitsprobleem in het onderwijs: de Grondwet garandeert ouders de vrije keuze van onderwijs. De wet voorziet schoolplicht tot 18 jaar. Gezien de jonge bevolking in Brussel zitten de scholen vol. De Franse en Vlaamse Gemeenschap moeten samenwerken om de stijgende vraag het hoofd te bieden.

De minister verwijst naar de recente cijfers van het LOP. Momenteel staat het beleid voor de uitdaging om ongeveer 1300 kinderen die niet in het Nederlandstalig onderwijs aan bod kunnen komen, een plaats te geven. Er moet worden nagegaan hoe groot de groep werkelijk is. Hoeveel leerlingen zijn naar Nederlandstalig onderwijs buiten Brussel kunnen gaan? Hoeveel zijn er naar het Franstalig onderwijs getrokken? En – waar de minister voor vreest – hoeveel kinderen hebben zich in geen enkele school kunnen inschrijven? Voor een moderne samenleving is dat onaanvaardbaar. De creatie de voorbije drie jaar van 600 bijkomende plaatsen in het Nederlandstalige onderwijs is een al krachttoer geweest, maar wordt nog versterkt door het engagement van Vlaams minister Hilde Crevits en Brussels minister Guy Vanhengel om de komende jaren 3000 plaatsen bij te creëren. Dat zullen geen loze woorden zijn;

- (2) de jeugdwerkloosheid is in Brussel beduidend hoger dan in het Vlaamse Gewest. Daarom kwam er op aansturen van de Europese Commissie het Jongerengarantieplan. Brussel zet hiermee in op de onaanvaardbaar hoge werkloosheidsgraad bij jongeren. Het plan wil elke jongere die zonder werk zit binnen de termijn van vier maanden een job of een arbeidsmarktgerichte opleiding aanbieden. Met de Vlaamse actoren op het vlak van opleiding (VGC, VDAB Brussel, SYNTRA Brussel, Tracé Brussel) dient ook het Nederlandstalige aanbod hierop in te spelen.

De minister meent dat op het vlak van arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding de samenwerking al haar vruchten heeft afgeworpen. Jaar na jaar neemt het aantal Brusselaars toe dat in de Rand gaat werken. Daar moet verder op ingezet worden;

- (3) in Vlaanderen is inburgering verplicht. In Franstalig België bestaat de politieke wil om inburgering verplicht te maken. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie verwijst in haar bestuursakkoord naar de wens van de Franse en Vlaamse Gemeenschap om ook in Brussel inburgering te verplichten. Omdat noch de Vlaamse noch de Franse Gemeenschap in Brussel

over de juridische mogelijkheid beschikt om de Brusselaars een verplichting op te leggen, kan het verplichten van inburgering enkel via de GGC. De twee gemeenschappen en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie zouden hiervoor een samenwerkingsakkoord kunnen sluiten. Minister Gatz wil mee hiervan de mogelijkheden onderzoeken.

De minister wil inburgering blijven zien als een positief instrument om de kansen voor de Brusselaars te vergroten.

Naast deze drie prioritaire en grote beleidsuitdagingen zal er ook moeten samengewerkt worden in meer punctuele dossiers:

- (4) vanuit zijn eigen bevoegdheid Cultuur zal minister Gatz waken dat het samenwerkingsakkoord tussen de Franse Gemeenschap en Vlaamse Gemeenschap een gepaste invulling krijgt;
- (5) de dringende vraag naar renovatie van het muziekconservatorium in Brussel raakt zowel de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap als de federale overheid;
- (6) het overleg tussen de ministers-presidenten met betrekking tot grensoverschrijdende gewestmateries. De minister houdt zich beschikbaar om hier een ondersteunende en faciliterende rol te spelen;
- (7) de minister wil samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie bespreken hoe we per Brusselse gemeente in kaart kunnen brengen waar er in het kader van het gemeenschapsbeleid wordt samengewerkt met de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- (8) de minister zal het beleid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met positieve aandacht opvolgen. De Zesde Staatshervorming brengt nieuwe bevoegdheden en mogelijk een nieuwe dynamiek.

3.3. SD 3: De Vlaamse Regering zet volop in op de Brusselse uitdagingen

Het beleid van de minister in Brussel moet zich typeren door:

- pragmatisme: ongeacht ideologische, strategische of politieke uitgangspunten moet het beleid werken op het terrein;
- gerichtheid op uitdagingen die zich in Brussel stellen. Dat betekent dat het beleid zich voortdurend moet aanpassen aan nieuwe perspectieven.

De Vlaamse Regering en de VGC hebben de laatste decennia haar sporen in Brussel verdiend. Beide overheden zijn aanwezig en hun legitimiteit wordt niet meer in vraag gesteld. Op die lijn moet verder ingezet worden. Dit kan een accentverschuiving betekenen van 'zichtbaarheid en imago' naar 'inhoud en kwaliteit'.

Om met de Vlaamse Regering voluit te gaan voor Brussel beschikt de minister over zijn coördinerende horizontale bevoegdheid enerzijds en zijn eigen begrotingsprogramma Brusselse Aangelegenheden (= verticale bevoegdheid) anderzijds.

De horizontale bevoegdheid en de verticale bevoegdheid moeten elkaar versterken. De initiatieven van de minister met zijn eigen begroting zijn van inspiratie 'hoofdstedelijk' en aanvullend. Ze mogen zijn collega's niet ontslaan van hun verantwoordelijkheid om ook in Brussel Vlaams gemeenschapsbeleid te voeren. Met zijn verticaal beleid blijft de minister idealiter ook uit het vaarwater van lokale beleidsinitiatieven die de verantwoordelijkheid zijn van onder meer de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het eigen begrotingsprogramma/verticaal beleid

- (1) Het Vlaams Brusselfonds: door besparingen aan het begin van deze legislatuur dient er op het Brusselfonds zwaar bespaard te worden. Dat betekent dat enkel reeds aangegane engagementen kunnen nagekomen worden. De financiering van vermogensrechtelijke aspecten, verbouwingswerken en eigenaarsonderhoud van Muntpunt en het Huis van het Nederlands, enkele andere aangegane projecten (vaak investeringen).

In de loop van deze legislatuur komt er wel opnieuw ruimte voor nieuwe initiatieven. Deze zullen in 2014, 2015 en 2016 verder geïdentificeerd worden. De nadruk dient hierbij te liggen op investeringen en minder op het financieren van werkingen.

- (2) Ook deze legislatuur blijft de minister verder werken met en investeren in de – sterke – partners. Hij denkt hierbij aan: Brede School, Bri(ik, BRIO, Brukselbinnenstebuiten, Huis voor Gezondheid, Huis van het Nederlands, Kenniscentrum Woonzorg Brussel, Kuumba, Studio Globo, Muntpunt en de Vlaams-Brusselse Media. Hij is er trouwens in geslaagd om de impact van de besparing op deze 'nominata' minimaal te houden.

Met Br(ik zal bekeken worden hoe hun werking beter kan worden afgestemd op het studentenbeleid op het niveau van de VGC en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Om het Brusselbeleid wetenschappelijk te onderbouwen zal met BRIO en andere potentiële partners bekeken worden om een interuniversitair steunpunt of strategisch onderzoekplatform uit te bouwen.

- (3) Muntpunt bestaat één jaar. De volgende vier pijlers blijven het vertrekpunt:
- een open huis;
 - belevingsbibliotheek;
 - fysiek en virtueel communicatie- en informatiecentrum;
 - verbinden tussen Vlaanderen en Brussel en binnen Brussel.

Binnen deze opdrachten wenst de minister de volgende prioriteiten voorop te stellen:

- samen met Brusselse partners de informatiefunctie uitbouwen via kanalen als website, e-mail, infostands, de eigen baliefunctie enzovoort;
- het ontwikkelen van een inclusieve werking waarbij partners over verschillende sectoren heen elkaar ontmoeten en waarbij hun boodschap naar hun doelpubliek door Muntpunt versterkt wordt;
- Vlaanderen naar Brussel brengen in samenwerking met de vele Brusselse partners;
- uitbouwen van de belangrijkste Nederlandstalige belevingsbibliotheek.

- (4) De minister maakt zich sterk dat er ook op 11 juli 2015 een open, breed gedragen en hedendaags feest wordt georganiseerd op de Vlaamse feestdag. De voorbije jaren is het aantal deelnemers op de Grote Markt niet bepaald toegenomen. Muntpunt, met zijn eigen viering, "bakte er minstens evenveel van". De minister denkt dat er iets meer herkenbaarheid moet komen. Er moet een middenweg gevonden worden tussen de zeer klassieke 11 juliviering lang geleden en een zeer postmoderne viering waarbij iedereen zich afvraagt wat men aan het vieren is.

- (5) Op 10 maart 2014 werd de vzw Vlaams-Brusselse Media opgericht. De nieuwe vzw integreert de vzw's en de werkingen van Brussel Deze Week, tvbrussel en FM Brussel, en brusselnieuws.be. De onderscheiden werkingen

en producten behouden hun merkeigenheid maar moeten op verregaande wijze crossmediaal gaan samenwerken.

De minister blijft vasthouden aan de kernopdracht zoals die ook voor de vroegere vzw's apart golden. Journalistieke berichtgeving over Brussel door onafhankelijke redacties verbinden de Nederlandstalige Brusselaar en zijn op het vlak van uitstraling veel sterker dan overheidscampagnes.

De integratie is bedoeld voor:

- beter gecoördineerde nieuwsgaring en -verspreiding;
- crossmediale redactiewerking;
- grote specialisatie en hoge journalistieke standaard;
- sterkere beeldvorming en merkbeleid;
- geïntegreerd doelgroepen- en marketingbeleid;
- een groter bereik – niet onbelangrijk met ook 'return for society';
- doelmatigere inzet van mensen en middelen;
- makkelijke samenwerking met relevante actoren (VRT, Belga, Muntpunt, VisitBrussels enzovoort).

De samenwerking met de nieuwe vzw VBM zal in nauw overleg met Brussels collegelid Pascal Smet geconcretiseerd worden met een meerjarige beheersovereenkomst, een meerjarig strategisch plan en jaarlijks terugkerende jaarplannen. Het convenant zal worden getoetst aan de Europese DAEB-regelgeving.

Het horizontaal beleid of de coördinerende bevoegdheid

Om de coördinerende horizontale bevoegdheid op te pakken, zijn de sinds 1999 in het Vlaamse regeerakkoord vermelde Brusselnorm en Brusseltoets de uitgelezen instrumenten. Met de Brusselnorm wordt bedoeld dat het Vlaamse Gemeenschapsbeleid zich richt op 1/3 van de Brusselaars. Dit is dus een grotere groep Brusselaars dan de klassieke Vlaamse Brusselaar. De Brusseltoets is een begrotingsmatige toets die uitgaat van het principe dat 5% van de middelen voor het Vlaams Gemeenschapsbeleid in Brussel zou moeten besteed worden.

Interessant hierbij is het verwijzen naar het overzicht van financiële stromen bij het eindrapport van de Taskforce Brussel in 2012. Voor acht beleidsdomeinen worden de Vlaamse bestedingen in Brussel getoetst aan de 5%-norm. Op het eerst gezicht zag dit overzicht er goed uit. Op Welzijn, Gezondheid en Gezin na zat de bestedingsnorm rond de 5% of hoger.

Maar bij de cijfers moeten kanttekeningen geplaatst worden. Minister Gatz denkt hierbij niet-limitatief aan:

- het gaat over geconsolideerde cijfers die veel verder moeten verfijnd worden. Als van de onderwijsmiddelen 5,31% in Brussel worden besteed is dat vooral te danken aan de investeringen in het hoger onderwijs en liggen de bestedingen in basis- en secundair onderwijs onder de norm;
- voor niet alle middelen is de 5%-toets relevant. Zo dienen de middelen voor het stedenbeleid uiteraard niet vergeleken te worden met de totaliteit van de uitgaven in heel de Vlaamse Gemeenschap. Stedenbeleid is per definitie gericht op centrumfuncties;
- dezelfde redenering gaat op voor inburgering. Nieuwkomers komen vaak toe in steden, zeker in de grootstad Brussel. Het is evident dat in grootsteden de uitgaven voor inburgering hoger liggen dan in de rest van de Vlaamse Gemeenschap;
- het zou ook niet verstandig zijn de middelen voor de regionale media te vergelijken met de rest van Vlaanderen omdat Brussel de hoofdstad is en hier specifieke aandacht dient te gaan naar de uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap;

- op welzijn en gezondheid scoort de Vlaamse Gemeenschap minimaal maar dat is mede de oorzaak doordat er weinig Vlaamse initiatiefnemers zijn.

Wat de minister hieruit vooral afleidt is dat de Brusselnorm en Brusseltoets een waardevolle politieke afspraak is om op verder te bouwen maar dat de invulling ervan geen exacte wetenschap is. De Brusselnorm moet samen bekeken worden met ander aanbod van andere overheden, met de reële vraag en noden van de Brusselaars enzovoort.

De voornemens die de minister hieruit afleidt is:

- dat de financiële stromen permanent moeten gemonitord worden op hun besteding in Brussel (nieuw beleid, lacunes in de huidige bestedingen enzovoort);
- dat de Brusselnorm nog moet verfijnd worden per sector;

maar vooral:

- dat er binnen de Vlaamse Regering nood is aan een afsprakenkader en een agenda/timing over de verdere invulling van de engagementen voor Brussel.

Wat dit laatste betreft, zal de minister zijn collega's in de Vlaamse Regering met gemeenschapsbevoegdheid en hun 'sectorale collega's' uit de VGC waar nodig samenbrengen.

Hij wil tot concrete afspraken komen waarbij deze legislatuur gewerkt wordt aan een collectief – door VG en VGC gedragen – engagement om het integraal Brusselbeleid in de lijn van het regeerakkoord, de Brusselnorm en Brusseltoets verder in te vullen.

In de beleidsnota overloopt minister Gatz verder op basis van de bevindingen van de Taskforce, het Vlaams regeerakkoord en het bestuursakkoord van de VGC enkele specifieke beleidsdomeinen. Hij gaat hier nu niet dieper op in omdat deze paragrafen in dit stadium vooral richtinggevend zijn voor het werk en overleg dat moet komen met de collega's in de Vlaamse Regering en het VGC-college.

3.4. SD 4: Het Nederlands als katalysator voor sociale mobiliteit

Het Nederlands kent een groeiende status in Brussel. Daarom is het belangrijk dat we blijven inzetten op een Vlaams Brusselbeleid dat deze positieve 'vibe' voortzet en versterkt. Nooit hebben zoveel kinderen Nederlandstalig onderwijs gevolgd in Brussel, nooit waren er zoveel volwassenen die op een of andere manier een taal cursus willen volgen. De vraag overstijgt het aanbod. Daar moet een oplossing voor gevonden worden.

Gezien de complexe institutionele realiteit in Brussel kan dit enkel door een positieve samenwerking tussen de verschillende bestuursniveaus om zo te komen tot één gemeenschappelijke visie rond taalbeleid (OD 2).

De VGC-VG zullen de acties van beide overheden in het kader van taalpromotiebeleid op elkaar afstemmen. Dit zal resulteren in een krachtiger beleid ten aanzien van Brusselaars die het Nederlands willen oefenen.

Op termijn wil de minister komen tot één gemeenschappelijke visietekst over het taalbeleid met de VGC.

Het Vlaamse Brusselbeleid zet in op de promotie van Brussel als meertalige stad. In Brussel is het Frans niet meer de meerderheidstaal. De meertaligheid van deze stad is dus een feit. Binnen deze context wordt de kennis van het Nederlands positief ervaren. Brusselaars die meerdere talen kennen staan sterk. Wie zich in het Frans en het Nederlands kan behelpen heeft een streepje voor (cfr. op de arbeidsmarkt).

Voor de verdere ontwikkeling van het Nederlands in Brussel is er een belangrijke rol weggelegd voor het Huis van het Nederlands waarbij de unieke positie en de autonome werking van het Huis blijven bestaan. Dit is het gevolg is van enerzijds de specifieke taalsituatie in Brussel en anderzijds het heterogene karakter van het cliënteel van het Huis. Het is belangrijk dat we deze unieke positie en de autonome werking van het Huis in Brussel benadrukken (OD 6). Dit omdat:

- het Huis van het Nederlands Brussel een klantenbestand heeft dat veel verder reikt dan enkel 'inburgeraars'. Zo zijn er talrijke Franstalige Brusselaars die het Nederlands willen leren (34% van het klantenbestand van het Huis in 2013);
- een klein deel van de taaltrajecten wordt 'gekoppeld' aan 'inburgering';
- de structurele samenwerking tussen het Huis van het Nederlands en bon goed werkt. Het Agentschap Integratie en Inburgering is een nieuwe partner.

Daar waar de werking van de Huizen in Vlaanderen zich hoofdzakelijk beperkt tot de decretaale opdracht inzake screening en oriëntering, heeft het Brusselse Huis een aantal expliciete opdrachten rond Taalpromotie, Taalbeleid en Ondersteuning van het NT2-aanbod in Brussel.

Het taalpromotiebeleid valt binnen het bevoegdheidsdomein van de minister. De komende legislatuur zal er werk gemaakt worden van:

- de zichtbaarheid van het Nederlands: waarbij de nadruk wordt gelegd op de sociaal mobiliserende kracht van het Nederlands in een meertalige context;
- het stimuleren van Brusselaars om het Nederlands te oefenen: vaak geven Brusselaars aan dat de grootste belemmering voor het verwerven van een Nederlands ligt in het gebrek aan oefenkansen.

Gezien de groeiende vraag naar cursussen NT2 is het belangrijk dat we blijven inzetten op een zo groot en divers mogelijk aanbod (OD 3). Om aan de stijgende vraag naar cursussen NT2 tegemoet te komen moet het aanbod de vraag blijven volgen.

Het is belangrijk om ook het Vlaams-Brusselse werkveld te betrekken bij ons taalbeleid en hen te wijzen op hun maatschappelijke rol (OD 7) ten aanzien van individuele inspanningen van de anderstalige Brusselaars en de verdere ontwikkeling van de meertaligheid van Brussel. Er moet een goede middenweg gevonden worden tussen de meertalige realiteit van de stad en de Nederlandstalige uitstraling van onze instellingen.

Een gezonde meertaligheid veronderstelt dat de taalregels afdwingbaar zijn en burgers die het slachtoffers zijn van taalwantoestanden kunnen genieten van een gepaste ondersteuning. De naleving van de taalwetgeving zal dan ook actief opgevolgd worden (OD 1). Belangrijk is dat we positief omgaan met taalklachten. Een centrale rol is weggelegd voor het Steunpunt Taalwetwijzer. Een correcte toepassing van de taalwetgeving is belangrijk maar ook wegens de gewijzigde sociologische context meent de minister dat de inzet van de taalpromotie nog belangrijker is.

II. Bespreking

1. Algemeen

Aan het woord: de heer Joris Poschet

Volgens de heer *Joris Poschet* is de uitdaging voor het Brusselbeleid maximaal kansen creëren voor de Brusselaars. Kansen via voldoende en kwalitatief Nederlandstalig onderwijs en kinderopvang, via een rijk cultuuraanbod, via een levendig Nederlandstalig sociocultureel verenigingsleven, en via sport. Het beleid moet samen bouwen aan sterkere Brusselaars en een beter Brussel. Dat

is uiteindelijk ook in het belang van de Vlaamse Rand rond Brussel en voor heel Vlaanderen. Spreker deelt de terminologie niet, maar sommigen spreken van de Brusselse olievlek. Denken dat je die olievlek kan beheersen door een hoge dam te bouwen is jezelf blaasjes wijsmaken. Die olievlek bedwing je alleen door de bron ervan droog te leggen en dat betekent blijven investeren in de Brusselaars. Zodat wie uit Brussel verhuist tweetalig, liefst meertalig is, goedgeschoold en klaar voor de arbeidsmarkt. Het Brusselbeleid is voor de heer Poschet een verhaal van kansen creëren, kansen grijpen en alle talenten ontwikkelen.

De heer Poschet vindt de grote klemtoon op samenwerking positief. Samenwerking met de VGC maar ook met andere partners voor Brussel: het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Franse Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, COCOF, de gemeenten en OCMW's. Iedereen heeft verantwoordelijkheid te dragen. Spreker benadrukt ook de nood aan samenwerking met de collega bevoegd voor de Vlaamse Rand. Brussel en Vlaamse Rand moet een en/en-verhaal worden.

Positief dat er veel aandacht naar werk gaat – al vond de heer Poschet het vreemd dat het Jongerengarantieplan als één van de drie prioriteiten als Brusselminister naar voren wordt geschoven.

Spreker vraagt aandacht voor de verregaande gewestelijke herinterpretatie van taken van de provincies waardoor die taken niet naar de Vlaamse Gemeenschap of het lokale niveau verschuiven (meer: zie OD3.3).

Op het vlak van armoede en in het bijzonder kinderarmoedebestrijding is de heer Joris Poschet ontgoocheld in de beleidsnota: het woord armoede valt nauwelijks en als het er staat, dan in een zin waarbij de verantwoordelijkheid bij de GGC gelegd wordt. Een massa Brusselse kindjes groeien op in armoede. Wat zal de minister hieraan doen, als minister van Brussel en van Jeugd? Zit hij hiervoor samen met zijn collega's van Welzijn (VG en VGC), Onderwijs (VG en VGC) en de Vlaamse coördinerende minister voor armoedebeleid? Er is nood aan een ambitieus plan, ook in tijden van besparingen.

Kansen creëren gaat onder andere over de allerjongsten. In de ontwikkeling van een kind zijn de eerste duizend dagen van kapitaal belang. Daar kan de Vlaamse Gemeenschap mee aan werken: door voldoende kinderopvang te voorzien – in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de collega bevoegd voor Welzijn, zoals onderwijscapaciteit dat ook is voor de minister van Onderwijs. Maar ook de minister voor Brussel heeft hier mogelijkheden. Bijvoorbeeld door het Brusselfonds in de richting van investeringssubsidies voor welzijnsvoorzieningen in te vullen: huizen voor het kind, ontmoetingsplaatsen voor jonge ouders die opvoedingsondersteuning geven, of initiatieven rond gezonde voeding. Ze spelen allemaal een belangrijke rol in het kansenverhaal en de strijd tegen kinderarmoede. Welke middelen en initiatieven voorziet de minister rond armoedebestrijding?

Aan het woord: mevrouw Yamila Idrissi

Ter attentie van de heer Poschet (zijn opmerking over Brusselnorm toepassen voor stedenbeleid en VGC-dotatie minder dan vanuit BHG (zie OD 3.1 en 1.1)) zegt mevrouw Yamila Idrissi dat ook zij wil dat Brussel krijgt waar het recht op heeft, maar dat zijn partij, in tegenstelling tot haar partij, aan de onderhandelingstafel zat en er had voor kunnen zorgen dat de middelen waar de minister nu zogenaamd moet voor knokken, al voorhanden waren. Waarom heeft de minister een oppositie nodig met een dergelijke meerderheid?

Mevrouw Yamila Idrissi dankt de minister voor de lijvige beleidsnota waar duidelijk hard aan gewerkt is, een verdienstelijke poging om zijn beleid vorm te geven. Ze

verwelkomt daarnaast het ministeriële aanbod om samen te werken. Voorts somt ze enkele pluspunten op die aantonen dat de minister een hart heeft voor Brussel: de bevestiging van de Brusselnorm, de renovatie van het muziekconservatorium, de steun voor projecten als de Brede School met een belangrijke rol voor het Deeltijdse Kunstonderwijs, de investeringen in jeugdinfrastructuur, maar vooral de hoofdrol voor onderwijs.

De drie speerpunten van de beleidsnota zijn: capaciteitsuitbreiding in het onderwijs, werkgelegenheid en inburgering. Daarvoor heeft de minister een coördinerende bevoegdheid. Wat als de andere ministers zijn ambities niet realiseren? Veel van wat er in de beleidsnota staat kan trouwens niet waargemaakt worden, omdat er geen middelen voorzien zijn, aldus het lid.

In de beleidsnota is weinig terug te vinden van de Sven Gatztouch, het DNA van zijn politieke denken, dat tot uiting kwam in de publicaties 'Stadslucht maakt vrij' en zijn parlementaire werk. In de beleidsnota wordt niet gerept over zijn stokpaardjes Brussel en stedelijkheid. Nochtans benoemde minister Gatz voorheen wel de grootstedelijke uitdagingen, en gaf remedies tegen stadsvlucht en scenario's voor meertaligheid, Brussels Metropolitan, cultuur enzovoort.

Zo wou hij vermijden dat jonge gezinnen, die hij als de ruggengraat van de middenklasse, van een goede sociale mix en van een leefbare stad zag, de stad ontvluchten. Hij wou dit vermijden door meer kinderopvangplaatsen, een sterker stedelijk beleid en de fameuze stadskorting, een fiscale korting voor wonen in de stad. Eens aan de macht, ziet alles er plotsklaps anders uit. Bronks, het jaarlijkse jeugdtheaterfestival, wordt bij gebrek aan middelen afgeschaft. Daarnaast wordt er in Brussel aanzienlijk bespaard op cultuur – net de bevoegdheid van minister Gatz. Zo ziet het er evenmin naar uit dat Brussel veel extra kinderopvangplaatsen zal krijgen, zeker niet genoeg om de 3000 extra te halen die nodig zijn om de door de minister verdedigde Brusselnorm te halen. Bovendien wordt kinderopvang een pak duurder. Nog los van alle andere besparingen voert de minister dus eigenlijk een stadstoeslag in plaats van een stadskorting.

Hoewel de minister wel het belang van meertaligheid onderschrijft, staat er verderop in de beleidsnota alleen iets over de inzet op het Nederlands, zegt mevrouw Yamila Idrissi. Nochtans, voorheen ijverde hij voor meer meertalig onderwijs in Brussel en voor de erkenning van het Engels als onthaaltaal in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Toch staat er nauwelijks iets over meertaligheid in de beleidsbrief, wel integendeel, twee bladzijden gaan over het naleven van het Nederlands. Hoe valt dat te rijmen? (Zie ook OD 3.3 onderwijs.)

Brussel wordt ontegensprekelijk zwaar getroffen door de besparingen. De dotatie van de VGC wordt niet geïndexeerd. Er wordt 2 miljoen euro bespaard op de kunsten, 2 miljoen euro op het Brusselfonds, 320.000 euro op jeugd, cultuur en erfgoed, 200.000 euro op de Brusselse studenten (Br(ik), 50.000 euro op de subsidielijne 'Projecten voor Brussel', 30.000 euro op de Vlaams-Brusselse media. De andere ministers doen daar nog talloze scheppen bovenop met zware besparingen in onderwijs, kinderopvang, welzijn enzovoort. Deze beleidsnota, vol goede bedoelingen en mooie woorden, lijkt daarom wel in een parallel universum te zijn geschreven. Ondanks die 'lof' vindt mevrouw Idrissi het politieke DNA van de minister dus toch niet terug in de nota. Hij lijkt wel genetisch gemanipuleerd. Wat is er verworden van zijn motto dat stadslucht vrij maakt? Hij plaatst Brussel integendeel onder een Vlaamse stolp, en ontnemt het de zuurstof die het zo hard nodig heeft.

Net als de heer Poschet vindt mevrouw Idrissi weinig concrete initiatieven tegen armoede in de beleidsnota. Het woord armoede wordt slechts drie keer vermeld, als ware het maar een detail. Dat bewijst dat de minister armoedebestrijding niet

als een uitdaging voor Brussel naar voren schuift. Nochtans hinkt Brussel ver achter op Vlaanderen. Uit een rapport van Unicef blijkt dat één op de drie Brusselse kinderen opgroeit in armoede. Het Brusselse Gewest komt daarmee op het niveau van Roemenië. Waarom zo weinig aandacht voor armoede, voor mevrouw Idrissi de eerste uitdaging in Brussel?

Tot besluit verwijst mevrouw Yamila Idrissi naar het Vlaamse regeerakkoord: "De door de Vlaamse overheid bestuurde en meebestuurde culturele instellingen (Muntpunt, Ancienne Belgique, Kaaithheater, KVS, Beursschouwburg enzovoort) tonen zich herkenbaar als Vlaamse instellingen in Brussel en maken zich kenbaar als ambassadeurs van het Vlaamse cultureel beleid.". Wat een opluchting dat die passage van het regeerakkoord niet geïmplementeerd is in de beleidsnota.

Aan het woord: de heer Karl Vanlouwe

Ten aanzien van mevrouw Idrissi repliceert de heer *Karl Vanlouwe* dat het socialisme 26 jaar lang aan de macht was op het federale niveau, op Brussels niveau en in de meeste gemeenten in Brussel, maar dat de armoede nog nooit zo groot geweest is. Blijkbaar had die ideologie er toch niet zoveel aandacht voor.

De beleidsnota geeft inderdaad de strategische keuzes voor het Brusselbeleid weer, gebaseerd op het regeerakkoord, de bijbel van deze meerderheid. Beide documenten tonen ambitie en inzet voor Brussel. Vlaanderen blijft kiezen voor zijn hoofdstad en wil de band tussen Brussel en Vlaanderen versterken. Sommigen in Brussel noemen zich tegenwoordig geen Brusselse Vlamingen of zelfs geen Vlaamse Brusselaars, maar gewoon Nederlandstalige Brusselaars. Spreker merkt op dat zowel de beleidsnota als het regeerakkoord het hebben over de Brusselse Vlamingen en met die term wordt voor hem de meerwaarde van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel benadrukt. Brussel is inderdaad een mooie, interessante stad, maar ook een arme stad. Brussel is vooral een duale stad: rijk versus arm, Nederlands versus Frans, hoogopgeleid versus laagopgeleid, werkgelegenheid versus hoge werkloosheid, bevolkingstoename versus stadsvlucht enzovoort. Op vele van deze domeinen heeft de Vlaamse overheid wel iets te zeggen. Vriend en vijand erkennen de meerwaarde van Vlaanderen in de hoofdstad op het vlak van onderwijs, cultuur, welzijn enzovoort. Recent bleek dat de VDAB aanzienlijke bedragen uittrekt om in samenwerking met partners de "verloren jongerengeneratie in bepaalde Brusselse wijken" op te sporen en hen te motiveren voor een opleiding, stage en een baan.

De aanwezigheid van bedrijven, ondernemingen, administraties, de Europese Unie, de internationale instellingen in Brussel dragen bij tot de welvaart van heel wat inwoners van dit land, zowel in Vlaanderen als in Wallonië en uiteraard in Brussel zelf. Soms rijst bij de heer Vanlouwe de vraag of de veelheid en de complexiteit van de Brusselse instellingen misschien ook een rem zijn op de welvaart.

Tot slot benadrukt de heer Vanlouwe dat N-VA wil blijven inzetten op Brussel, hoofdstad van Vlaanderen. De beleidsnota moet zijns inziens die band nog versterken.

Aan het woord: de heer Bart Nevens

De heer *Bart Nevens* beklemtoont dat Brussel niet alleen van de Brusselaars is maar – als hun hoofdstad – ook van de Vlamingen. De stad kent dagelijks 360.000 pendelaars, waarvan 71,5 percent uit Vlaanderen. Brussel is ook de stad van de student: 76.399 studenten waarvan 23.261 ingeschreven zijn in het Nederlandstalig hoger onderwijs. Iedereen heeft dus belang bij een financieel gezonde stad waar het veilig wonen, werken en leven is. Nochtans is er nog heel wat te doen voor leefbaarheid op het vlak van mobiliteit, afvalbeleid, openbare werken, openbaar vervoer, werkgelegenheid en veiligheid.

Onder een gezonde meertaligheid rekent de heer Bart Nevens ook de kennis van het Nederlands, zo belangrijk om een baan te vinden. In de Vlaamse Rand schreeuwt men om goede tweetalige vaklui. Nederlands moet dus een prioriteit zijn.

Aan het woord: de heer Marius Meremans

De heer *Marius Meremans* pleit voor realiteitszin inzake meertalig onderwijs (meer: zie OD 3.3 onderwijs).

Verder breekt het lid een lans voor meer uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel zowel via cultuur als via het onderwijs (meer: zie OD 1.4).

Aan het woord: mevrouw Elke Van den Brandt

Mevrouw *Elke Van den Brandt* wil een bondgenoot zijn van minister Gatz, want ze is ervan overtuigd dat hij die nodig heeft. In zijn beleidsnota en toelichting merkt ze dat hij, in tegenstelling tot sommige parlementsleden, een hart voor Brussel heeft.

Groen vindt de besparingen in het algemeen te hoog, dus voor haar partij vallen de besparingen in Brussel ook niet mee. De besparingsdrift gaat zo ver dat ze sociale wonden slaat, ook in Brussel. Dat is jammer want het kan anders. Groen zal een alternatieve begroting opstellen, om elke kritiek voor te zijn.

Aan het woord: de heer Jo De Ro

De heer *Jo De Ro* weet dat horizontaal beleid niet altijd een geschenk is voor een minister. Voorheen was het vaak een vergiftigd geschenk. Hij zal niet tellen hoeveel woorden de minister besteedt aan elk thema, maar gaat af op het DNA van de minister en zijn reputatie als bruggenbouwer. Stijl en aanpak zijn minstens even belangrijk als de vele woorden in beleidsnota's of in andere actieplannen. In tijden van crisis is een horizontale bevoegdheid dubbel lastig. Als er geld is, kan de samenwerking daarmee wat gesmeerd worden, maar dat gaat nu niet meer. De nadruk komt dan nog meer te liggen op bruggenbouwen en creativiteit. Horizontale doorbraken hebben meer te maken met mentaliteit van ministers en administratie, van organisaties.

In de beleidsnota en de toelichting legt de minister een grote nadruk op samenwerking. Open Vld zal daar aan meewerken. De heer De Ro denkt aan de samenwerking met minister Weyts over de Rand, maar ook met actoren op het terrein, gemeentebesturen, de vzw's de Rand en Muntpunt, de VGC, de provincie Vlaams-Brabant. Bereidheid tot samenwerken kan volgens de spreker een wezenlijk verschil maken. Het verschil kan ook gemaakt worden door de harten van Vlamingen en Brusselaars te veroveren. De liefde voor de hoofdstad wordt, ook onder parlementsleden, vaak beleden in woorden en weinig in daden. Hier in de commissie preken voor eigen kerk, zal weinig helpen.

Niet alleen bij parlementsleden, maar ook bij alle administraties bevoegd voor de Vlaamse Gemeenschapsaangelegenheden moet de kennis over Brussel en de Rand verbeteren. De problemen van Brussel en de Rand zijn overigens meer en meer dezelfde. Hij wijst bijvoorbeeld naar het hoge percentage anderstaligen in het onderwijs. Om de liefde voor Brussel te vergroten suggereert de spreker om de verwezenlijkingen wat meer in de verf te zetten. Het kan ook de band met de Vlaamse Rand bevorderen. Hij geeft opnieuw het voorbeeld van onderwijs: leerkrachten in de Rand moeten net als hun Brusselse collega's een beroep kunnen doen op de methodes, de ervaringen, het materiaal van het Onderwijscentrum Brussel en Voorrangsbeleid Brussel.

Antwoord van minister Sven Gatz

Minister *Sven Gatz* vindt het normaal dat de leden hem nu en de komende jaren aanspreken op zijn coördinerende bevoegdheden. Het budget en de verantwoordelijkheden van andere ministers in heel wat (Brusselse) gemeenschapsbevoegdheden (Onderwijs, Welzijn, Sport enzovoort) zijn echter heel wat groter, dat mag zeker niet vergeten worden. Het zwaartepunt van het debat moet op die beleidsdomeinen gevoerd worden. Parlementsleden riskeren zichzelf tekort te doen door vragen over gemeenschapsbevoegdheden, met uitzondering van cultuur en jeugd, alleen aan minister Gatz te stellen.

Dat armoede maar drie keer vernoemd wordt in de beleidsnota, zal wel kloppen, maar de minister pakt armoede wel degelijk aan en dat op drie manieren. Vooreerst is er de verdere kwaliteitsbevordering van het onderwijs, gekoppeld aan de capaciteit. Daarnaast is er het Jongerengarantieplan waarover de contacten met het kabinet-Muyters lopen. Voorts zal hij contact nemen met Brussels minister Didier Gosuin om na te gaan hoe de gewijzigde plannen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest aansluiten bij de Vlaamse opleidingsbevoegdheden. Ten derde heeft inburgering nooit alleen tot doel mensen in cultuur of gemeenschap te integreren, maar ook bijkomende mogelijkheden te geven om weerbaarder te zijn in de samenleving en op die manier hun sociale mobiliteit naar boven te bevorderen. Armoedebeleid is de coördinerende bevoegdheid van minister Liesbeth Homans. Terecht zal zij daar vragen over krijgen, maar het is aan haar om de andere ministers erop te wijzen dat de armoede slechts teruggedrongen kan worden als zij acties ondernemen. Slechts met inhoudelijke, verticale bevoegdheden kan een minister het verschil maken voor armoede in Vlaanderen en in Brussel.

Mevrouw Idrissi tracht eerst aan te tonen dat de minister geen gewicht heeft, om dan te vragen dat hij met zijn volle gewicht bepaalde dossiers duwt. Dat in tegenstelling tot mevrouw Van den Brandt die toch ietwat meer geloof en steun tentoonspreidt. Minister *Sven Gatz* is het er niet mee eens dat zijn blauwdruk veranderd is, of niet terug te vinden in de beleidsnota. Hij verwijst naar zijn houding ten opzicht van meertaligheid in het onderwijs (zie meertaligheid: zie OD 3.3).

Besparen is nooit aangenaam, noch voor de minister, noch voor de organisaties. Het is niet zo dat de besparingen een culturele woestijn tot gevolg zullen hebben, ook niet in Brussel. Het aanbod blijft divers en goed, wat niet betekent dat het nieuwe Kunstendecreet niet toekomstgericht moet zijn.

Minister Gatz denkt niet dat zijn eigen idee over stadskorting in een coördinerende beleidsnota het verschil zou gemaakt hebben. Dat zijn taak als minister zijn persoonlijke profilering wat afzwakt hindert hem niet. Brussels minister Guy Vanhengel kondigt aan de gewestbelasting in Brussel te zullen afschaffen en de vastgoedbezitters, waarvan er velen buiten Brussel wonen, daar deels voor te laten opdraaien. Zonder een waardeoordeel erover uit te spreken, is dat volgens de minister ook een vorm van stadskorting.

Als antwoord op mevrouw Yamila Idrissi repliceert de minister dat de onderdelen in de beleidsnota over taalpromotie heel wat talrijker zijn dan die over de taalwetgeving. Wetgeving is zeker ook belangrijk, maar de promotie heeft de laatste jaren aan belang gewonnen, wat ook blijkt in de beleidsnota.

De discussie of het nu Vlaamse Brusselaar, de Brusselse Vlaming of Nederlandstalige Brusselaar is, boeit de minister mateloos en zal ook permanent gevoerd worden. Het is in ieder geval een bonte club, maar het gaat niet op mensen een identiteit op te leggen. Daarbij merkt hij op dat identiteiten ook complementair kunnen zijn. Ook of de VGC nu de vertegenwoordiger is van de Vlaamse Brusselaar, de Brusselse Vlaming of Nederlandstalige Brusselaar, is voor discussie vatbaar.

Nog reacties van leden

Als reactie op de opmerking van mevrouw Idrissi zegt de heer *Joris Poschet* dat CD&V uiteraard achter de beleidsnota staat, maar dat zal haar niet tegenhouden om kritisch maar constructief te zijn om dagelijks te streven naar een beter beleid in Brussel. Een volksvertegenwoordiger is niet verkozen om te knikken, te applaudisseren en altijd ja te zeggen, ook niet als hij deel uitmaakt van de meerderheid. In ieder geval zijn er voldoende redenen om de komende vijf jaar keihard te werken en daarvoor kan de minister op de steun van CD&V rekenen.

De heer *Joris Poschet* vindt het vanzelfsprekend dat elke vakminister zijn verantwoordelijkheid neemt in onze hoofdstad. Hij voegt de minister bevoegd voor het stedenbeleid en de coördinerende minister voor armoedebelief aan het lijstje van de minister toe.

Mevrouw *Yamila Idrissi* formuleert de opmerkingen over het DNA van de minister niet louter om oppositie te voeren, maar om de minister aan de feiten te herinneren. Ze is het eens met wat de minister zei, onder meer over meertaligheid, maar vindt het jammer dat de beleidsnota heel wat minder nadrukkelijk is. Uiteindelijk telt wat in het regeerakkoord en in de beleidsnota staat. Ze is het eens met de heer De Ro dat niet alleen het politieke denken van de minister maar ook zijn aanpak zijn succes zal bepalen. Bruggen bouwen en creatief denken zijn kwaliteiten van de heer Gatz, als ze hem tenminste laten doen.

Uiteraard is het aan de bevoegde en niet de coördinerende minister om het beleid te voeren. Als minister Gatz daar sluiks aan toevoegt "binnen de budgettaire grenzen", wordt mevrouw Idrissi toch wat ongerust. Omdat de minister zelf de nadruk legt op onderwijs, hoeven de vele vragen daarover hem niet te verbazen. Ze concludeert dat sp.a de goede aspecten van de beleidsnota zeker zal steunen, alleen had ze er graag iets meer Sven Gatztouch in gehad.

In tegenstelling tot wat sommigen denken, is N-VA wel degelijk voor een sterke band tussen Vlaanderen en Brussel, aldus de heer *Karl Vanlouwe*. Recente uitlatingen van Béatrice Delvaux in De Standaard bewijzen voor de spreker alleen maar dat ze het partijprogramma niet kent en dus gratuite beweringen de wereld instuurt. Brussel is de hoofdstad van Vlaanderen, maar heeft een meervoudige functie, wat de stad net zo interessant maakt. De heer Vanlouwe voelt zich Vlaming, Brusselaar en Europeaan en is ook Belg, los van hoe hij zich daarbij voelt. Hij erkent dus de meervoudige identiteit.

2. Strategische en operationele doelstellingen

2.1. SD 1. Een positief en constructief partnerschap met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarbij beide instellingen elkaar respecteren en versterken

2.1.1. OD 1. De politieke en ambtelijke samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de VGC verder vorm geven via gestructureerd overleg

De heer *Joris Poschet* steunt de minister volkomen als hij zegt het kerntakendebat niet te zullen hervatten. In plaats daarvan kan men beter evolueren naar een permanente ambtelijke werkgroep. Er moet wel op toegezien worden dat er voldoende output is.

De heer *Joris Poschet* vindt het problematisch dat de dotatie aan de VGC vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest intussen groter is dan de som van dotatie en subsidie vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Het is belangrijk dat voor de VGC-dotatie zekerheid gecreëerd wordt voor de komende vijf jaar.

De Vlaamse Gemeenschap moet een eigen rol blijven spelen binnen een coherent kader en een strategisch meerjarenplan voor Brussel maken. Het is goed dat dit terug te vinden is in de beleidsnota, en zelfs al meteen bij de eerste twee operationele doelstellingen, stelt de heer Poschet. Een goed samenwerkingskader is de basis van alles.

Naast een goede samenwerking is ook een betere rol- en bevoegdheidsverdeling tussen Vlaanderen en de VGC een streefdoel. De minister omschrijft de VGC terecht als een plaatsvervangend lokaal bestuur, meent de heer *Karl Vanlouwe*. Dat een bestuur in iemands plaats moet treden, wijst op zich al op een gebrek aan samenwerking. De VGC is, naast de uitvoerder van het beleid van de Brusselminister en het beleid van de andere ministers in Brussel, ook de Brusselpoot van Vlaanderen in Brussel die zich richt tot de Brusselse Vlamingen en iedereen die zich betrokken voelt bij de Vlaamse Gemeenschap. De heer Vanlouwe wijst de minister op de bepaling in het Vlaamse regeerakkoord waardoor Vlaanderen en de VGC de Vlaamse instellingen en voorzieningen in Brussel in één keten zullen schakelen, dus naar elkaar doorverwijzen en elkaar promoten. Hoe zal de minister dat uitvoeren?

De samenwerking waarnaar de minister meermaals verwijst slaat ook op de politieke en ambtelijke samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de lokale partner, de VGC. Volgens de heer Karl Vanlouwe is het nodig om op basis van de werkzaamheden van de Taskforce Brussel te komen tot duidelijke afspraken over rol, opdracht en financiering van de VGC. Uit haar begroting voor 2014 blijkt dat de VGC de ontvangsten voor de gewone dienst raamt op 158,83 miljoen euro waarvan ongeveer 56,90 miljoen euro van de Vlaamse Gemeenschap, terwijl de ontvangsten voor de buitengewone dienst, onder meer voor patrimonium, op 62,27 miljoen euro wordt geraamd. Ook deze middelen komen vooral van de Vlaamse Gemeenschap, begrotingsfondsen en eigen middelen. Hij verwijst naar de bijlage bij dit verslag. Aangezien de meeste middelen van de VGC van de Vlaamse overheid komen, lijkt het een evidentie dat Vlaanderen toch ook wel iets te zeggen heeft over rol, opdracht en ook besteding van die middelen, meent de heer Vanlouwe. Hij is het niet eens met de vaststelling van de heer Poschet over het aandeel van het BHG in de inkomsten van de VGC.

De heer *Joris Poschet* repliceert dat de VGC in het jaarverslag 2013 schrijft dat haar middelen voor 39,89 percent van het Brusselse Gewest en voor 38,12 percent van de Vlaamse Gemeenschap komen, wat niet strookt met de gegevens van de heer Vanlouwe.

2.1.2. OD 2. De planlast voor de VGC verminderen door het ontwikkelen van een strategisch meerjarenplan voor de VGC

Inzake het partnerschap met de VGC is de heer *Joris Poschet* verheugd dat de minister gaat voor duidelijke aansturingslijnen en klare taakafspraken. Er zijn een aantal vragen die dringend uitgeklaard moeten worden, bijvoorbeeld de hervorming van de sectorale subsidiëring. Behoudt de minister het huidige systeem voor Brussel inzake het lokaal cultuurbeleid of zal hij de middelen aan de VGC overdragen en hen een eigen beleid laten uittekenen? De fractie van de spreker staat alleszins open voor dit debat.

Wordt de minister betrokken bij het opstellen van het nieuwe convenant tussen de VG en de VGC over stedenbeleid?

De heer *Karl Vanlouwe* vindt het positief dat de planlast voor de VGC zal verminderen door een strategisch meerjarenplan en een meerjarenbegroting via de beleids- en beheercyclus voor Vlaamse lokale besturen, de zogenaamde BBC. Hij neemt aan dat de minister dat zal doen in overleg met minister Liesbeth Homans, bevoegd voor binnenlands bestuur. Het verdient wel een grondig onderzoek of de VGC een

eigen lokaal beleid kan voeren in ruil voor subsidies en of het nuttig is om de sectorale subsidies te integreren in de algemene dotatie. De VGC heeft inderdaad beleidsruimte nodig maar uiteraard binnen het afgesproken kader. Hij vraagt de minister toelichting over de aanpak van de BBC voor de VGC. Op welke manier kan de Vlaamse administratie Binnenlands Bestuur haar expertise delen met de VGC-administratie? Hij neemt aan dat de minister de naleving van deze BBC zal opvolgen. Kan de minister al toelichten op welke wijze hierover zal worden gerapporteerd?

De *minister* is van plan de gecumuleerde planlast van de sectorale decreten voor de VGC in kaart te brengen. Planlastvermindering en de bundeling van inhoud die daar het gevolg van zal zijn, beantwoordt deels de vragen van de heer Poschet over stedenbeleid als een aparte financieringslijn (zie ook: OD 3.1 Brusselnorm).

De rol van de VGC als onderdeel van het Vlaamse bestuurlijk beleid wil de minister zeker bekijken, in samenwerking met minister Liesbeth Homans. Als het regeerakkoord de lokale of gedecentraliseerde besturen een bepaalde autonomie wil geven, geldt dat uiteraard ook voor de VGC, hoewel het kader vastligt in de beheersovereenkomsten. Los van de politieke constellatie heeft de VGC dat tot nog toe doorgaans op een goede en correcte manier ingevuld.

Planlastvermindering en de bundeling van inhoud die daar het gevolg van zal zijn, beantwoordt deels de vragen van de heer Poschet over stedenbeleid als een aparte financieringslijn, meent de minister.

2.1.3. OD 4. Streven naar een geïntegreerd communicatiebeleid

De groen-wit-blauwe N is al sinds 1995 het logo van het Nederlandstalige onderwijs in Brussel. Het logo is intussen ook een echt kwaliteitslabel geworden maar niet meer zo duidelijk in het straatbeeld aanwezig, ondanks de blijvende kwaliteit van het Nederlandstalige onderwijs. De heer *Karl Vanlouwe* juicht dan ook toe dat een nieuw logo zal bijdragen tot een grotere zichtbaarheid en herkenbaarheid van de Vlaamse Gemeenschap. Het logo hoeft voor de spreker niet beperkt te zijn tot het onderwijs, maar ook gedragen worden door culturele, welzijns- en andere Vlaamse initiatieven van de VGC en de Vlaamse overheid.

Het ontgoochelt de heer *Marius Meremans* dat de uitstraling van de Vlaamse cultuur in Brussel niet gebruikt wordt als een kennisinstrument. Brussel is inderdaad het Vlaamse venster op de wereld, maar Brussel is te weinig Vlaams in de internationale perceptie. Hij illustreert dat met Nick Cave die het opnam voor La Monnaie, niet voor De Munt. Sommige Brusselaars vinden de Vlaamse link een stolp, de kennis van het Nederlands onbelangrijk. Als niet-Brusselaar vindt hij dat Brussel een uitstraling moet bieden op zijn gemeenschap, die hem ook financiert en moet blijven financieren. Dat is niet vies maar logisch: 'No taxation without representation'. Het zou zijn alsof een wielrenner een klassieker wint en het sponsorlogo op zijn shirt tracht te verbergen, in plaats van triomfantelijk, als hij beseft dat niemand hem meer kan inhalen, het logo recht te strijken met de handen en fier rechtop te gaan zitten in het zadel. Hij vindt het dan ook jammer dat het ambassadeurschap niet in de beleidsnota staat zoals aangegeven in het regeerakkoord.

De heer Marius Meremans ziet niet alleen in cultuur maar ook in onderwijs een rol weggelegd voor de uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap. Ouders sturen hun kinderen naar het Nederlandstalige onderwijs om hun kansen op een baan te vergroten. Het is dus succesvol, maar het is niet meer dan logisch dat de band met Vlaanderen daar ook aan bod komt. Voor heel wat Brusselse jongeren is Vlaanderen immers onbekend. Nochtans is het belang wederzijds: Vlaanderen heeft het Brusselse talent ook nodig. Leerlingen in de richting voeding en verzorging, maken meer kans op werk in Vlaanderen omdat de vergrijzing hier zwaarder toeslaat dan in Brussel. Samenwerking is belangrijk, maar nooit mag uit het oog verloren worden

dat Vlaanderen onwezenlijk deel uitmaakt van Brussel. Daarin moet geïnvesteerd worden, op alle mogelijke gebieden, waaronder cultuur.

Mevrouw *Elke Van den Brandt* repliceert op de vorige spreker dat een opera met enkel Nederlandstalige opvoeringen er een karikatuur van zou maken. Zij pleit voor gepaste trots op de Opera van Brussel, ook als De Munt La Monnaie of als de AB de Ancienne Belgique wordt genoemd.

De *minister* werkt aan het logo, maar zal zeker met het parlement de gewenste uitstraling bespreken. Het logo moet voor kwaliteit en openheid staan. Het wielerbeeld is niet slecht. Net als een 'coureur' goed moet kunnen fietsen, moet een instelling een goed aanbod hebben, waardoor het sponsorlogo staat voor kwaliteit. Toeschouwers, inwoners van Brussel, zien dat en maken zelf de associatie zonder dat die moet worden benadrukt.

De heer *Karl Vanlouwe* gaat ervan uit dat het nieuwe logo gezamenlijk zal zijn voor VGC en Vlaamse gemeenschapsinitiatieven. Het dient een kwaliteitslabel te zijn voor wat Vlaanderen in Brussel kan aanbieden op vlak van onderwijs, welzijn, cultuur. Hoewel bedoeld voor de Brusselse Vlaming staan die initiatieven open voor iedereen die zich betrokken voelt bij de Vlaamse Gemeenschap. Hij hoopt dat de minister die ideeën zal verdedigen bij het VGC-college.

Dat het nieuwe logo niet alleen door onderwijsinstellingen moet gevoerd worden, is de *minister* mee eens. De VGC heeft daar een aanbesteding voor uitgeschreven, maar de Vlaamse Regering zal samen met het VGC-college beoordelen of het voorstel van het winnende bureau aanvaard wordt. Die beoordeling is deels intuïtief. De beleidslui moeten immers beslissen of het logo beantwoordt aan de manier waarop de meeste actoren door de buitenwereld willen gezien worden.

2.2. SD 2. Bruggen bouwen met andere Brusselse overheden en instellingen

De heer *Joris Poschet* vindt de grote klemtoon op samenwerking met de VGC maar ook met andere partners voor Brussel (Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, Franse Gemeenschap, GGC, COCOF, gemeenten/OCMW) positief. Iedereen heeft verantwoordelijkheid te dragen.

Omdat Brussel een stad van overheden is, is een betere samenwerking met andere overheden en bestuurslagen terecht een belangrijke doelstelling en uitdaging voor de minister, vindt de heer *Karl Vanlouwe*. De erkenning van de gelijkwaardigheid van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap is daarbij het uitgangspunt. Samenwerking moet dan ook gebaseerd zijn op wederzijds respect. Tegelijk moet ook een overheid en zelfs de veelheid van overheden in de eerste plaats ter beschikking staan van de bevolking en niet van zichzelf.

De strategische doelstelling om bruggen te bouwen met andere Brusselse overheden en instellingen wijst op de complexe structuren van Brussel die niet altijd in het belang zijn van de Brusselaar, de pendelaar, de ondernemer of zelfs gewoon de bezoeker. De heer *Karl Vanlouwe* vindt het positief dat minister-president Geert Bourgeois het initiatief nam voor afspraken om bepaalde uitdagingen aan te pakken. Zoals aangekondigd door de ministers-presidenten Geert Bourgeois en Rudi Vervoort is dit een win-winsituatie. Zo worden werkgroepen opgericht over de mobiliteit in en rond Brussel, de herinrichting van de Ring, de ontsluiting van de Heizel, het openbaar vervoer in en rond de hoofdstad, de aanleg van nieuwe verbindingen. Ongetwijfeld zal hierover verslag worden uitgebracht en zullen Vlaanderen en haar hoofdstad hiervan beter worden.

Hoewel de nota wel de achterliggende ideeën bevat, staat de term Brussels Metropolitan Region er niet in, stelt mevrouw *Yamila Idrissi* vast. Kwatongen beweren dat de term wel in de oorspronkelijke beleidsnota stond, maar onder druk van coalitiepartners geschrapt is. De minister heeft dan wel de pen vastgehouden, er werd duidelijk over zijn schouders meegekeken.

De Zesde Staatshervorming creëert een Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap om overleg en samenwerking tussen de diverse overheden te bespoedigen. Hoewel samenwerking de kerngedachte is van de beleidsnota, bevat hij weinig informatie over dit nieuwe orgaan, stelt de heer *Lionel Bajart* vast. Welke rol moet Vlaanderen volgens de minister spelen in de werking van de Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap?

'Metropolitaan' staat noch in het regeerakkoord, noch in de beleidsnota's van hem of van minister Weyts, beaamt de *minister*. Nochtans zal er voor de cruciale dossiers inzake werk, ruimtelijke ordening en mobiliteit samengewerkt worden. Het contact tussen de minister-presidenten van Vlaanderen en Brussel van vorige week heeft al een en ander in beweging gebracht. Voor de minister is actie veel belangrijker dan een vermelding in de beleidsnota.

2.2.1. OD 1. De vaak punctuele samenwerkingsdossiers tussen meerdere overheden worden met een open agenda en op pragmatische wijze aangepakt

(Capaciteitsprobleem) onderwijs

Vlaanderen moet zorgen voor een voldoende capaciteit voor het kleuter- en leerplichtonderwijs, maar de verantwoordelijkheid voor het capaciteitsprobleem ligt niet alleen bij de Vlaamse Gemeenschap, beklemtoont de heer *Karl Vanlouwe*. Vlaanderen doet reeds aanzienlijke inspanningen en ook de Franse Gemeenschap moet haar verantwoordelijkheid nemen. Afspraken zijn dan ook absoluut noodzakelijk. Hij hoopt dan ook dat de Vlaamse Regering spoedig contact neemt om samen voor oplossingen te gaan. Vorige week zei minister Hilde Crevits dat de Franse Gemeenschap inspiratie haalt uit het inschrijvingsmodel van het lokaal overlegplatform. Enige afstemming inzake de inschrijvingen opdat de gegevens gedeeld kunnen worden, zou inderdaad een goede zaak zijn.

De minister legt terecht de nadruk op onderwijs, ook in de pers, maar wat zal zijn inbreng zijn, vraagt mevrouw *Yamila Idrissi*. Blijft hij aan de kant staan? En zo hij ingrijpt, hoe? Vorige week was het plaatsgebrek voor kindjes in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel groot nieuws. Minister Hilde Crevits heeft in het parlement gezegd dat ze zal overleggen met minister Guy Vanhengel, ze heeft minister Gatz niet vernoemd. Zal hij iets ondernemen om ervoor te zorgen dat die kindjes een plaats krijgen? Kan hij garanderen dat er de volgende jaren een even groot aandeel van de middelen voor capaciteitsuitbreiding (20%) naar Brussel zal gaan als in de vorige legislatuur? Wat zal hij doen als minister Hilde Crevits haar beloftes niet nakomt? Welke stok heeft hij achter de deur?

De minister van Onderwijs is bevoegd voor de capaciteitsproblemen, maar de minister van Brussel speelt een belangrijke coördinerende rol. De heer *Willy Segers* acht contact tussen de gemeenschappen immers onvermijdelijk. Dat de beleidsnota pleit voor een duidelijkere rol voor de gemeenten, is prima. Hij verwijst naar de terechte opmerking die de heer Poschet maakte in de plenaire vergadering: "Als het gemeentelijke onderwijs in de randgemeenten meer en meer Brusselse kinderen krijgt, is het eigenaardig dat bepaalde Brusselse gemeenten geen Nederlandstalig onderwijs aanbieden." Dat is een zinvol denkspoor in een omvattende aanpak van de capaciteitsproblemen.

Mevrouw *Elke Van den Brandt* pleit ook om die problemen aan te pakken, via een masterplan scholenbouw in Brussel van de Franse en Vlaamse Gemeenschap. De minister is een bruggenbouwer met goede contacten in beide gemeenschappen die de noodzakelijke samenwerking om de scholentekorten weg te werken, kan teweegbrengen.

De heer *Jo De Ro* onderstreept dat de problemen van Brussel en de Rand meer en meer dezelfde zijn. In zijn stad is bijvoorbeeld 80 percent van de 5-jarigen anderstalig. Er zijn scholen in Brussel die dat percentage niet halen. Hij is het dan ook met de minister eens dat onderwijs de prioriteit moet zijn. Voor een goed beleid is een capaciteitsmonitor wezenlijk. Kwaliteit en bereikbaarheid zijn de belangrijkste factoren voor schoolkeuze. In welke gemeente of stad de school gelegen is, is minder belangrijk. De monitor moet dus ook transferts in kaart brengen. De tekorten en transfers zijn in de Vlaamse Rand en in Brussel met elkaar verbonden. Dat werd de vorige regeerperiode wat onder de mat geveegd werden. Daarbij is het zaak in het oog te houden dat voor kinderopvang en onderwijs nabijheid een wezenlijke factor is.

Gezien de leerlingenverschuivingen moeten leerkrachten in de Rand net als hun Brusselse collega's een beroep kunnen doen op de methodes, de ervaringen, het materiaal van het Onderwijscentrum Brussel en Voorrangsbbeleid Brussel.

Als de ministers Hilde Crevits en Guy Vanhengel goed samenwerken om de capaciteitsproblemen van het Nederlandstalige onderwijs aan te pakken, moet hij niet interveniëren, zegt *minister Gatz*. Pas als het systeem niet werkt, zal de minister zijn rol van bruggenbouwer vervullen. Het is volgens de minister niet nodig om te raken aan de sterke structuur van het Nederlandstalige onderwijs, noch om de capaciteits-, noch om de omkaderingsproblemen op te lossen.

De Franse Gemeenschap speelt uiteraard een rol in het Brusselse onderwijs. Door de samenwerking tussen de ministers Hilde Crevits en Guy Vanhengel groeit er inderdaad een beeld van hoeveel plaatsen er precies tekort zijn, met zelfs al concrete plannen voor nieuwe vestigingsplaatsen. Binnen afzienbare tijd moet Vlaanderen de plannen van de Franse Gemeenschap kennen zodat het kan beoordelen of de inspanningen complementair en in verhouding zijn. Voorlopig kan de minister dat afhandelen met minister Guy Vanhengel, maar als een interventie van de ministers-presidenten nodig is, staat hij die zeker niet in de weg. Druk vanuit verschillende hoeken kan altijd helpen.

De minister beseft dat hij het zichzelf moeilijk maakt door aan journalisten van Brussel Deze Week te zeggen dat hij gaat voor het Nederlandstalige onderwijs. Hij had ook gewoon een bijkomend gebouw als prioriteit kunnen geven, hij kiest voor een breder landmark. De minister wil daar best op afgerekend worden, maar wijst erop dat hij en de verantwoordelijke ministers samen zullen slagen of niet zullen slagen. Mevrouw *Yamila Idrissi* heeft er geen kritiek op dat de minister geen klassiek landmark heeft, ze merkte enkel op dat de discussie op onderwijs gefocust wordt.

Jeugdwerkloosheid

De heer *Lionel Bajart* verwijst naar de toespraak van de Vlaams-Brabantse provinciegouverneur die de torenhoge werkloosheid in Brussel aanklaagt. Hij vroeg alle instellingen Brusselaars aan het werk te helpen in de Rand. Ook de minister pleit voor samenwerking om de werkloosheid terug te dringen. Hij vraagt zich wel af waarom, aangezien de bestaande instellingen de werkloosheid niet konden terugdringen, het nu wel plots zal lukken. Hoe zal de minister, behalve door in te zetten op taal, de werkloosheid helpen terugdringen?

Een nieuw programma om de werkloosheid in Brussel terug te dringen, zal Vlaanderen niet uitwerken, antwoordt de *minister*. Wel zal het ervoor zorgen dat de middelen voor beroepsopleiding in de brede zin van het woord zo goed mogelijk aansluiten bij wat het BHG aan werkloosheidsbestrijding doet, zeker de vernieuwde accenten van Brussels minister Didier Gosuin voor jongerenwerkloosheid. Brusselse jongeren kansen geven op werk, zeker in de Rand rond Brussel waar er heel wat vacatures zijn, is een win-winsituatie. Als er één model is dat nu institutioneel vrij goed werkt in die grensoverschrijdende samenwerking, nog meer dan mobiliteit en ruimtelijke ordening, is het dat van de beroepsopleiding en de arbeidsbemiddeling.

De werkloosheid in Brussel is hoog, maar in Antwerpen en Gent is de situatie niet veel beter. Wat niet wegneemt dat in Brussel de situatie het slechtst is en meer samenwerking inderdaad enige soelaas kan brengen.

Inburgering

Voor de heer *Joris Poschet* mag de VGC een echte regierol vervullen inzake inburgering en integratie. Spreker ziet niet in waarom een integratiedienst van een stad als Antwerpen of Gent meer geschikt zou zijn in het voeren van een specifiek integratie- en inburgeringsbeleid dan de VGC voor Brussel.

In verband met de EVA Inburgering en Integratie vraagt mevrouw *Yamila Idrissi* of de minister de afsprakennota die de nodige autonomie voor Brussel moet garanderen integraal zal uitvoeren?

De minister kondigt een decreet aan dat de inburgering verplicht aan nieuwkomers in het BHG of het Waalse Gewest die binnen vijf jaar verhuizen naar Vlaanderen. De heer *Bart Nevens* pleit voor een inwerkingtreding met terugwerkende kracht. Zo niet zal men deze legislatuur niet veel kunnen aanvangen met dat decreet.

De heer *Karl Vanlouwe* vindt het hoopgevend dat de politieke wil bestaat om inburgering ook in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verplicht te maken, zij het tien jaar te laat. Mogelijk zullen de voorwaarden om inburgering verplicht te maken door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden vastgelegd. Aangezien ook de Vlaamse Regering vertegenwoordigd is op het GGC-college, moet het mogelijk zijn om de Vlaamse ervaring en expertise er te delen. Dat nieuwkomers de mogelijkheid zouden krijgen om te kiezen tussen een Vlaams of een Franstalig aanbod in Brussel, juicht N-VA, als voorstander van de gemeenschapskeuze in Brussel, toe.

Mevrouw *Elke Van den Brandt* was ervan overtuigd dat de inkanteling van inburgering in de EVA een gedane zaak was, maar nu informeert CD&V naar de stand van zaken (zie: Huis van het Nederlands OD 4.6). Ondertussen heeft de Franse Gemeenschap het taboe laten vallen en haar inburgerings- en integratiebeleid naar Vlaams model vormgegeven, een enorm compliment voor Vlaanderen. Volgende stap is samenwerking tot verplichte inburgering. De heer *Karl Vanlouwe* werpt op dat de inburgeringsbevoegdheid gelukkig ooit gefederaliseerd is. Mevrouw *Elke Van den Brandt* is blij dat de spreker zich het groene beleid in die aangelegenheid nog herinnert. Een nieuwkomer in Brussel hoort bij geen van beide gemeenschappen, maar kan wel verplicht worden een aanbod te volgen. De twee gemeenschappen moeten afspreken wat en hoe ze het verplichten. De Brusselse inburgering inkantelen in de EVA en er dus een exclusief Vlaams model van maken, zal de samenwerking enorm bemoeilijken. Het beleid van de lokale dienstencentra bewijst dat. Dat is de essentie van de Brusseltoets: Brussels beleid vraagt samenwerking met andere actoren dan het Vlaams beleid. Brusselse actoren moeten die kans krijgen, dat is in het belang van het Vlaamse beleid.

Uiteraard moet de inburgeringswerking van het Huis van het Nederlands maximaal gestroomlijnd zijn met het Vlaamse beleid ter zake, zegt de minister. Omdat het huis ook andere taken heeft, onder meer de taalpromotie, ontsnapt het aan de simpele en zuivere inkanteling. Dat geniet een brede politieke steun.

Culturele samenwerking

Uiteraard blijven een samenwerking en dialoog tussen Vlaamse cultuurhuizen, zoals de KVS, Kaaitheter, de Beursschouwburg en de AB met de culturele instellingen van de Franse Gemeenschap aangewezen. De door de Vlaamse overheid bestuurde en meebestuurde culturele instellingen mogen zich echter wel degelijk herkenbaar maken als Vlaamse instellingen in Brussel en tegelijk ook als ambassadeurs van het Vlaams cultureel beleid in Brussel, vindt de heer *Karl Vanlouwe* (zie ook: OD 1.4 Geïntegreerd communicatiebeleid). Vlaanderen schrikt niet af, de Vlaamse aanwezigheid is juist een meerwaarde in de hoofdstad.

De heer *Joris Poschet* is verheugd dat er eindelijk aandacht komt voor de renovatie van het Koninklijk Conservatorium. Er zou een beheersstructuur opgericht worden. Hoever staat het daarmee?

De *minister* heeft geen nieuwe berichten in verband met de renovatie van het Koninklijke Conservatorium. Aangezien de minister van de Regie der Gebouwen ondertussen aangesteld is, acht hij het nuttig om eens met de drie partijen rond de tafel te zitten. Sowieso zal wat de minister toegezegd heeft, met de drie partijen uitgevoerd worden.

GGC

De heer *Joris Poschet* beklemtoont dat de minister altijd welkom is op de vergaderingen van de GGC. Zal de minister er aanwezig zal zijn?

Wat de samenwerking met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreft, wijst de heer *Karl Vanlouwe* minister Gatz op de wettelijke verplichting van het GGC-college om de Vlaamse gemeenschapsminister uit te nodigen op de vergaderingen van het college. Die verplichting werd gedurende een lange tijd niet nageleefd, hetgeen manifest in strijd was met de Bijzondere Wet op de Brusselse instellingen. Voormalig minister Pascal Smet klaagde dat hij niet werd uitgenodigd op het GGC-college, maar toen dat rechtgezet werd, woonde hij de vergaderingen toch niet bij. De heer Vanlouwe gaat ervan uit dat minister Gatz niet enkel de dossiers van nabij zal volgen, maar dat hij, een kabinetsmedewerker, of een andere vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering toch aanwezig zijn op beleidsvoorbereidende vergaderingen en op het GGC-college, zoals afgesproken in het regeerakkoord.

Nog geen jaar geleden verklaarde Brussels minister-president Rudi Vervoort dat hij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie wil laten opgaan in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De heer Vanlouwe neemt aan dat minister Gatz het met hem eens is dat dat negatief zou zijn voor de Vlaamse Gemeenschap in de hoofdstad, aangezien de dubbele meerderheid nog bestaat in de GGC-raad, maar niet meer in het Brussels Parlement.

Ook de heer *Bart Nevens* zegt de minister te zullen houden aan zijn belofte de beleidsvoorbereidende werken te volgen en de vergaderingen van het GGC-college bij te wonen.

Minister *Sven Gatz* beaamt dat de minister bevoegd voor Brussel sinds een paar jaar uitgenodigd wordt op het Verenigd College dat de GGC bestiert. Als er op de agenda beleidsbeslissingen of beleidsvoorbereiding staan die slaan op de samenwerking

tussen de Vlaamse Gemeenschap en de GGC (welzijn, inburgering, de Vlaamse Sociale Bescherming) zal de minister daar zeker zijn rol in spelen. Als er meer besproken wordt dan wat de exclusieve bevoegdheid is van de GGC zal Vlaanderen niet alleen in het Verenigd College maar ook in de beleidsvoorbereidende vergadering, interkabinettenwerkgroepen en dergelijke meer aanwezig zijn. Daarnaast volgen de Vlaams-Brusselse kabinetten ook die zaken op. Als de Zesde Staatshervorming stapsgewijs concreter wordt of als de voorstellen van de ministers-presidenten over inburgering uitgevoerd worden, zal dat overleg allicht intensifiëren.

De heer *Joris Poschet* vindt het positief dat de minister belooft om naar het GGC-college te gaan. Dat kan belangrijk zijn als Brussel ooit de kinderbijslag zal hervormen. Kan zo nodig ook een andere minister, bijvoorbeeld de minister van Welzijn, het GGC-college bijwonen?

Samenwerking met de gemeenten

Minister Gatz erkent dat de samenwerking met Brusselse gemeenten moeilijk ligt. De heer *Karl Vanlouwe* is niet zeker of de oorzaak is dat de gemeenten tweetalige instellingen zijn, of die toch zouden moeten zijn. Mogelijk ontbreekt de politieke wil tot samenwerking of ontbreekt vertrouwen in de Vlaamse overheid. Om die reden krijgt de VGC dan ook als plaatsvervangend lokaal bestuur een bepaalde regierol. Het is absoluut nodig om in kaart te brengen welke Brusselse gemeenten al dan niet samenwerken met de Vlaamse Gemeenschap en op welke vlakken. Zo zijn er nog steeds heel wat gemeenten die geen stedelijk onderwijs in het Nederlands aanbieden, of waar de uitvoering van het Bibliotheekdecreet moeilijk verloopt. Hij hoopt dat de minister spoedig toelichting kan geven over de samenwerking van en met de verschillende gemeenten in Brussel.

De rode draad in de beleidsnota is samenwerking. In verband daarmee wil de heer *Bart Nevens* vernemen hoe de deelname van de Brusselse gemeenten aan initiatieven van de Vlaamse Gemeenschap gescreend kan worden.

De *minister* antwoordt dat de Vlaamse Gemeenschap de VGC opdrachten en middelen geeft voor contacten met de gemeenten via de dotatie en de sectorale decreten. De VGC sluit met de gemeenten beleidsovereenkomsten, niet de Vlaamse Gemeenschap. Enkel bij problemen intervenueert de minister. Tot nog toe evolueert alles in de goede richting hoewel allicht te traag. Zo zullen twee gemeenten uit de zuidoostelijke periferie (Oudergem en Watermaal-Bosvoorde) – ruim laat – zich aansluiten bij het systeem van het lokaal cultuurbeleid. Ondanks de versnippering, een probleem op zich, schakelen de gemeenten zich meer en meer in het Vlaamse beleidskader. Met de heer De Ro vindt hij dat geld soms niet voldoende is om te overtuigen, soms duurt het tot de gemeente de kwaliteiten en de waarde van de Vlaamse initiatieven inziet. De VGC zal wel de opdracht krijgen in kaart te brengen in welke gemeenten er welke leemten zijn inzake Vlaamse gemeenschapsbevoegdheden. Zo weet de minister nu al dat het Nederlandstalige onderwijs in Schaarbeek te beperkt is. De komende jaren zullen de ministers Hilde Crevits en Guy Vanhengel in samenwerking met de gemeente daar verandering in brengen.

De heer *Karl Vanlouwe* herhaalt zijn vraag om een overzicht van de gemeenten die minst ingaan op het gemeenschapsaanbod van Vlaanderen inzake onderwijs, cultuurbeleidsplan, jeugd. Ondertussen is er gelukkig wel een Nederlandstalige bibliotheek in alle negentien gemeenten.

De *minister* zal met de administratie nagaan hoe best een overzicht gegeven wordt over de aanwezigheid van gemeenschapsinstellingen in de negentien Brusselse gemeenten. Kunnen er werkbare meetpercentages gehanteerd worden, opdat kan beoordeeld worden of er een gebiedsdekkende en aanvaardbare bediening op alle

gemeenschapsvlakken is? In Jette bijvoorbeeld zijn er meer scholen dan kinderen; uiteraard komen er heel wat leerlingen van elders. De gegevens zouden geclusterd kunnen worden in subregio's en over het hele grondgebied van het gewest bekeken. Op basis van die inventaris en uiteraard in functie van de prioriteiten kunnen verdere stappen bepaald worden. Het klopt dat bijkomende plaatsen in de scholen nu de focus zijn, maar ook bijkomende kinderopvangplaatsen zal een grote uitdaging zijn.

(In verband met samenwerking rond concrete dossiers: zie ook Brusseltoets OD 3.2)

2.3. SD 3. De Vlaamse Regering zet volop in op de Brusselse uitdagingen

DEEL 1: De horizontale opdracht en de verantwoordelijkheid van de hele Vlaamse Regering

2.3.1. OD 1. De Brusselnorm moet als beleidsinstrument worden geconsolideerd en verfijnd

De heer *Joris Poschet* vindt een correcte toepassing van de Brusselnorm positief. Dat wil zeggen dat 30% van de Brusselaars wordt gezien als doelpubliek voor de Vlaamse Gemeenschap. Spreker waarschuwt ervoor ook voor de deeldomeinen een correcte verdeelsleutel te hanteren, bijvoorbeeld voor het stedenbeleid. Brussel moet krijgen waar het recht op heeft. Als men 30% van de Brusselaars als uitgangspunt neemt voor het gemeenschapsbeleid, heeft Brussel eigenlijk 350.000 inwoners. Binnen het geheel van Brussel en de dertien centrumsteden, namelijk 2 miljoen inwoners, zou Brussel 17% van de middelen moeten krijgen. Momenteel is er voorafname van 10%. Het verschil van 7% ging vorig jaar over 9 miljoen euro. Dan is de norm van 5% voor de Vlaamse Gemeenschap niet voldoende. De minister schrijft dat ook in zijn beleidsnota. Hoe zal hij dat opvolgen? Zal de minister hiervoor vechten bij zijn collega?

Ook op EU-niveau zijn er middelen via de Europese Fondsen voor Regionale Ontwikkeling en het Europees Sociaal Fonds. Vlaanderen kreeg onder de vorige periode respectievelijk 319 en 469 miljoen euro. Welk aandeel kan de minister daarvan voor Brussel aanwenden?

De Brusselnorm wordt omschreven als de "politieke wil van Vlaanderen om loyaal en royaal te investeren in Brussel". Dat klinkt als een gunst, vindt mevrouw *Yamila Idrissi*, terwijl het de plicht is van Vlaanderen. En terwijl op veel domeinen die loyale en royale investeringen tekortschieten. Denk maar aan kinderopvang, waar er meer dan 3000 plaatsen te kort zijn om de Brusselnorm te halen.

Uiteraard is het een positieve zaak dat Vlaanderen blijft waken over de Brusselnorm, waarbij Vlaanderen mikt op 30 percent van de inwoners in Brussel en 5 percent van het gemeenschapsbudget vrijmaakt voor Brussel. Eén van de doelstellingen is de Brusselnorm consolideren en verfijnen. Met de norm wil de overheid uiteraard de Brusselse Vlamingen bereiken, maar de ambities reiken tot eenieder die zich betrokken voelt bij de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Het zou ook goed zijn, vindt de heer *Karl Vanlouwe*, dat, zoals bepaald in het regeerakkoord, jaarlijks de toepassing geëvalueerd wordt en eventueel bijgestuurd. Dat is in het belang van de Brusselse Vlamingen en de nieuwe Vlamingen in Brussel. De spreker vraagt wat meer informatie over de rapportering en evaluatie.

Refererend aan de uitspraak 'No taxation without representation' van de heer Meremans, roept mevrouw *Elke Van den Brandt* op tot keuzes. In Brussel is gekozen voor een model waarin twee gemeenschappen verantwoordelijk zijn voor persoonsgebonden materies. Die keuze steunt N-VA; andere partijen, waaronder

Groen, zien dat anders. Dat model houdt in dat Brussel zelf geen scholen mag oprichten, dat gehoopt wordt dat er geen Duitse, Italiaanse, Turkse scholen komen, maar dat het blijft bij twee netten van de twee overheden bevoegd voor onderwijs, de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. Investeren in onderwijs is geen teken van goodwill, van ongelofelijke generositeit, maar de verdomde plicht van Vlaanderen gezien dat gemeenschapsmodel.

De kwestie is hoeveel te investeren, tot hoe ver reikt de Vlaamse verantwoordelijkheid. Dat is vastgelegd in de Brusselnorm, door alle democratische partijen onderschreven, waardoor Vlaanderen 30 percent van de Brusselaars als doelpubliek ziet. Ze vindt het heel belangrijk dat ook de beleidsnota die norm bevestigt. In de meeste domeinen wordt die norm echter niet gehaald. Een tweede norm is dat Vlaanderen 5 percent van zijn middelen in Brussel investeert. Dat bestempelt de spreker als artificiëler omdat 30 percent van de Brusselaars niet noodzakelijk 5 percent van de Vlamingen vormen. Gezien de groei van de Brusselse bevolking klopt dat allicht niet meer, dus acht ze het beter enkel aan de consensus over de 30 percent vast te houden.

Groen is blij dat de minister het ambtelijke rapport van de Taskforce Brussel dat het beleid analyseert, als basis neemt voor zijn beleid. Het heeft immers bijzonder lang geduurd eer zijn voorganger het wou goedkeuren. Het rapport wijst op enorme behoeften in welzijn, gehandicaptenzorg, ouderenzorg, kinderopvang, onderwijs en geeft ondubbelzinnige adviezen. In al die domeinen is de 30 percent veraf. Het loont de moeite om te investeren in Brussel, de openheid, de interesse in het Nederlands is groot. Het is aan Vlaanderen om die kansen te grijpen, het Nederlands te versterken en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel de erkenning te laten krijgen die ze verdient.

Hoe zal de minister ervoor zorgen dat de 30 percent bereikt wordt? Heeft hij daarvoor tijdsplannen per beleidsdomein of deelaspect? Heeft hij daarover goede afspraken gemaakt met de andere ministers? Zowel in de begroting Onderwijs als in de begroting Welzijn bleef de spreker op haar honger.

De heer *Jo De Ro* wijst erop dat niet alleen de gemeenschappen maar ook andere initiatiefnemers scholen kunnen oprichten, ook in Brussel. De Vlaamse Regering zal dat niet verhinderen.

Antwoord

Wat de Brusselnorm betreft, wil de *minister* zeker nagaan of jaar na jaar de 30%-norm dichterbij komt en waarom er in bepaalde situaties de 5%-norm niet gehaald wordt. Voor die laatste zijn er geen excuses omdat Vlaanderen hem autonoom bepaalt. In deze commissie hebben alleen overtuigden zitting, maar zij moeten, elk in hun eigen partij, daar blijven op hameren. De minister zal met de administratie de prioriteiten van de beleidsnota chronologisch oplijsten. Het in kaart brengen van de vorderingen, de tekortkomingen, en de eventuele verklaringen daarvoor, betreffende de Brusselnorm en -toets, hoort daar zeker bij.

2.3.2. OD 2. De Brusseltoets implementeren en verankeren

De omzendbrief VR 2013/13 voorziet een quick scan op bepaalde doelgroepen (waaronder Brussel) bij nieuwe regelgevingsinitiatieven. Dit dekt enkel regelgeving, regulering en compensatieregels voor administratieve lasten. Het deel van het beleid werd niet gecoverd, stel de heer *Joris Poschet* vast. Hij vraagt of de Brusseltoets bijvoorbeeld ook toegepast werd bij de beleidsnota's voor de komende legislatuur. Of laat de minister dit over aan de parlementsleden? Er is nood aan transversale aandacht bewaakt door de Brusselminister. Spreker is tevreden dat dit ook in de beleidsnota Brussel terug te vinden is bij deel I van strategische doelstelling 3.

In elk geval is het belangrijk dat er een evenwicht is tussen responsabilisering van alle ministers om voldoende aandacht te besteden aan Brussel en een belangrijke verantwoordelijkheid als Brusselminister. In dit kader is het voor de CD&V-fractie belangrijk om ook het gesprek te kunnen aangaan met de individuele vakministers in deze commissie. Er moet ook worden geïnvesteerd in een Brusselreflex bij ambtenaren bij de Vlaamse administratie.

De heer *Joris Poschet* vraagt aandacht voor de verregaande gewestelijke herinterpretatie van taken van de provincies waardoor die taken niet naar de Vlaamse Gemeenschap of het lokale niveau verschuiven. Brussel dreigt daardoor tussen wal en schip te vallen én projecten zoals W² dreigen hun gemeenschapslink (via gewestkleuring arbeidszorg) te verliezen. De heer Poschet vraagt hier aandacht aan te schenken. Juridische strijd voeren zal niet veel oplossen. Voluntarisme is van groot belang. Men moet vanuit Vlaanderen het beleid breed durven invullen. In het verleden werd ook voor een uitgesproken gewestmaterie als huisvesting een brede definitie van gemeenschapsbevoegdheden gehanteerd. Dat moet ook gebeuren voor sociale economie.

De uitdaging voor arbeidszorg ligt niet enkel bij het bewaken van de gemeenschapsinvulling maar ook bij de bekendmaking van de notie arbeidszorg bij de Franstalige partners. Heeft de minister al contact gehad met minister Philippe Muyters? Heeft de minister al (desnoods officieus) zijn voelsprietten uitgestoken bij Brussels minister van Werk Didier Gosuin? Heeft hij een lijst met de impact van afschaffing van de gemeenschapsbevoegdheden van de provincies voor Brussel?

De Brusseltoets die van elke beleidsbeslissing van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement de toepasbaarheid en de implicaties in Brussel nagaat, is een positieve zaak, meent de heer *Karl Vanlouwe*. Heeft de minister daarover al afspraken gemaakt met de andere ministers?

De Brusseltoets moet nagaan of het beleid toepasbaar is in Brussel. De zorgverzekering bewijst dat Vlaams beleid niet automatisch werkt in Brussel, zegt mevrouw *Elke Van den Brandt*. De context is anders, de gemeenschappen moeten goede afspraken maken en soms moet er gewoon een aangepaste aanpak zijn. Zo kan er niet op de OCMW's worden gerekend zoals in Vlaanderen, en kunnen zaken als inburgering en zorgverzekering niet worden verplicht als de Franse Gemeenschap niet meedoet. Minister Jo Vandeuren wil een Vlaamse sociale bescherming, maar wat zal die betekenen voor Brusselaars? Zal elke Vlaamse Brusselaar op de zorgpremie moeten intekenen, of ook nog zonder kunnen genieten van het aanbod? Heel wat Brusselaars kennen de zorgverzekering niet. Of ze hebben het geld er niet voor, zeker niet als de bijdrage 50 euro wordt. Ze beseffen het belang ervan niet, niet intekenen betekent nochtans later geen toegang tot essentiële zorg. De oplossing is ofwel in overleg met de Franse Gemeenschap een Brussels model verplichten, met sociale bescherming voor alle Brusselaars – de keuze van Groen –, ofwel duidelijke informatie over het belang van de zorgverzekering.

Een ander voorbeeld is arbeidszorg. In Brussel zijn ze eindelijk werk aan het maken van arbeidszorg. Het is belangrijk dat Vlaanderen daar mee de schouders onder zet. Het is voor een deel over gemeenschapsmaterie. Voorts klaagt de spreker de mikmak van organisaties aan die werkzoekenden begeleiden en vormen. De gemeenschappen moeten daar schoon schip maken. Met voornoemde voorbeelden wil mevrouw Van den Brandt de problemen met de Brusselnorm en Brusseltoets duidelijk schetsen; desalniettemin is ze blij dat dat de uitgangspunten blijven.

Minister *Sven Gatz* antwoordt dat hij naast een aparte beleidsparagraaf voor Brussel in de decreten of andere normen, wil nagaan of een Brusselreflex voor Vlaamse ambtenaren, zoals gesuggereerd door de heer Poschet, mogelijk is. Daarvoor

volstaat echter geen circulaire, het moet ingebed zijn in een cultuur, in het hoofd maar ook in het hart.

Voorts wil de minister de onrechtstreekse gevolgen van de inkanteling van de provinciale gemeenschapsbevoegdheden in de Vlaamse overheid of de Vlaamse lokale besturen voor Brussel nagaan, maar hij vermoedt dat de impact relatief beperkt is. In 1995 kregen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de twee gemeenschapscommissies, VGC en Commission communautaire française, door het opheffen van de provincie veel middelen erbij. Van die inhaaloperatie draagt Brussel vandaag nog steeds de vruchten van bijkomend Vlaams-Brussels beleid ten gevolge van een provinciale stop op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De huidige bestuurskundige operatie zal dus meer in Vlaanderen dan in Brussel financiële gevolgen hebben. De minister neemt zich voor de impact toch na te gaan.

2.3.3. OD 3. We werken binnen de Vlaamse Regering een politiek kader uit en spreken een agenda af om het integraal Brusselbeleid verder in te vullen

Een goed beleid voor de hoofdstad omvat klare en coherente afspraken tussen de spelers, onder meer over de doelstellingen van het Vlaamse beleid in Brussel en over de uitvoering van de doelstelling. In deze derde operationele doelstelling van de derde strategische doelstelling kondigt de minister aan het initiatief te zullen nemen om met de voorzitter van het college van de VGC rond de tafel te zitten. De heer Karl Vanlouwe erkent de horizontale opdracht als coördinerend minister, maar neemt aan dat minister Gatz het initiatiefrecht van de minister-president zal respecteren.

Onderwijs

Hoewel de minister wel het belang van meertaligheid onderschrijft, staat er verderop in de beleidsnota alleen iets over de inzet op het Nederlands, zegt mevrouw *Yamila Idrissi*. Nochtans, voorheen ijverde hij voor meer meertalig onderwijs in Brussel. Hij pleitte voor buitenschoolse activiteiten en lesherhalingen in een andere taal, maar ook voor immersie- of taalbadonderwijs. Hij had dit zelfs tot in detail uitgewerkt. Vreemd dat minister Gatz het stokpaardje van zijn partij- en stadsgenoot Guy Vanhengel, de tweetalige lerarenopleiding niet vermeldt, vindt het lid.

De heer *Marius Meremans* citeert de site www.meertaligheid.be: "Naast de meerwaarde die meertaligheid kan bieden, moeten betrokkenen beseffen dat een meertalige opvoeding vaak meer inspanning, meer concentratie, meer bezig zijn met het kind vereist. Meertaligheid zal enkel tot succes leiden als iedereen die veel tijd met het kind doorbrengt zich op dezelfde lijn bevindt. Wanneer de omstandigheden het niet toestaan om kinderen op een harmonieuze, stabiele en consequente manier meertalig op te voeden kan dat leiden tot druk en stress bij het kind.". Op basis van zijn ervaring als leerkracht in zowel "toprichtingen in gerenommeerde colleges, maar ook in andere minder-gerenommeerde richtingen in niet-gerenommeerde scholen van andere netten", pleit hij voor realiteitszin inzake meertalig onderwijs. Hij vraagt de minister ook met enkele ervaringsdeskundige leerkrachten te gaan praten. Jongeren die thuis bijvoorbeeld Aramees spreken, op straat Frans, en in de klas Nederlands, hebben het niet gemakkelijk. Bovendien kampen zij met andere problemen als een slechte huisvesting. Hij vraagt met aandrang dat het onderwijs geen bijkomende drempels creëert.

Meertaligheid is een kans: mevrouw *Elke Van den Brandt* begrijpt de angst ervoor niet. Doordat de talen in Brussel gesproken worden, is het gemakkelijker kinderen meertalig te maken. Ze begrijpt de zorg voor extra drempels, maar alle proefprojecten die de Vlaamse overheid gefinancierd heeft, tonen het omgekeerde

aan, namelijk dat ze ook voor kansarme kinderen tal van voordelen hebben omdat lessen herhaald worden en leerstof in andere talen wordt aangeboden. Nederlandstalige kinderen leren Frans, Franstalige kinderen krijgen een deel van de leerstof in eigen taal, anderstalige kinderen hebben voordeel bij de herhalingen. Het is niet zo dat elk uur in een andere taal het Nederlands bedreigt, maar net dat ook de kennis van het Nederlands erop vooruitgaat. Kinderen in meertalig onderwijs hebben ook op termijn een betere kennis van het Nederlands. Ze vraagt de leden dan ook de onderzoeksgegevens objectief te beschouwen en eventueel de onderzoekers te horen en pas dan te oordelen.

De *minister* antwoordt dat zijn voorstel van decreet over meertalig onderwijs, aan het einde van zijn parlementaire loopbaan, voor sommigen te ver ging. Aangezien het Nederlandstalige onderwijs in Brussel echter al heel wat anderstaligen telt, zou volledig meertalig onderwijs daar een stap achteruit betekenen. Nederlandstalig kwalitatief onderwijs is afdoend. Het voorstel van Brussels minister Guy Vanhengel om de lerarenopleiding deels meertalig te maken, is dan ook zeker het overwegen waard. Dat is al deels het geval in de aparte lerarenopleiding Nederlands-Frans in de verschillende gemeenschappen, maar gelet op de uitdagingen in Brussel kunnen de gemeenschappen zeker nog van elkaar leren. Zoals de kennis over meertalig onderwijs en overwegend anderstalige leerlingenpopulatie van Brussel met de Rand gedeeld dient te worden, kan het project van minister Vanhengel beschouwd worden als kennisuitwisseling tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, dat bijvoorbeeld ervaring heeft in immersieonderwijs, om kwaliteit in de beide netten, ook in Brussel te bevorderen.

Meertaligheid is in Brussel de norm in de zin dat het als normaal beschouwd wordt. Uiteraard speelt de kwaliteit van de talenkennis een rol, maar een kind dat 's ochtends thuis Aramees, op straat Frans en op school Nederlands spreekt, beschouwt dat als normaal. Het is dus eigenlijk complex en normaal tegelijk.

Verder vraagt de heer *Joris Poschet* de inspanningen inzake taalverwerving in de kinderopvang niet verloren te laten gaan, en dit mee te laten tellen bij de inschrijving in het Nederlandstalig onderwijs.

Volgens de heer Joris Poschet was het flankerend onderwijs een succes, met Onderwijscentrum Brussel en Voorrangsbbeleid Brussel vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Hij wil er mee voor strijden om die middelen te behouden. Misschien is er meer mogelijk via een rationalisatie en door samenwerking, fusie tussen VBB en OCB. Wat denkt de minister?

Gezien de sociaaleconomische samenstelling van de leerlingenpopulatie zal het terugschroeven van GOK-middelen een ramp zijn voor het Brusselse onderwijs. Mevrouw *Yamila Idrissi* kan zich niet voorstellen dat de minister van Brussel niet zijn volle gewicht in de schaal zal leggen om deze maatregel te verhinderen. Hoe zal hij er echter concreet voor zorgen dat Brussel er niet onder te lijden heeft? En welke plannen heeft de minister voor Voorrangsbbeleid Brussel?

Inzake GOK heeft de minister begrepen dat minister Hilde Crevits de werkingsmiddelen wil heroriënteren maar niet de omkaderingsmiddelen voor personeel. De middelen voor brede school en GOK zijn ook zeer verweven.

Voor de plannen voor Voorrangsbbeleid Brussel is het in eerste instantie aan minister Hilde Crevits om initiatief te nemen. Hij wil mee bekijken hoe, in overleg en door afspraken met alle betrokkenen, een optimalisering tot stand kan komen.

Wisselwerking Brussel- en Randbeleid

De heer *Joris Poschet* benadrukt de nood aan samenwerking met de collega bevoegd voor de Vlaamse Rand. Brussel en Vlaamse Rand moet een en/en-verhaal worden.

Ook de heer *Jo De Ro* onderlijnt met aandrang het belang aan samenwerking tussen Brussel en de Vlaamse Rand. De verwezenlijkingen in Brussel wat meer in de verf zetten kan de liefde voor Brussel maar ook de band met de Vlaamse Rand bevorderen. Hij geeft het voorbeeld van onderwijs: leerkrachten in de Rand moeten net als hun Brusselse collega's een beroep kunnen doen op de methodes, de ervaringen, het materiaal van het Onderwijscentrum Brussel en Voorrangbeleid Brussel enzovoort.

Cultuur

Inzake cultuur ziet de heer *Marius Meremans* enkele positieve aspecten aan de nota: blijven investeren in de Vlaamse cultuurhuizen, samenwerken met de andere gemeenschappen, de hand reiken aan de Brusselaar in al zijn diversiteit, betrekken van jongeren bij kunst en cultuur, voortzetten van de brede school en de link met deeltijds kunstonderwijs. Hij is er voor dat het culturele samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap, dat hij namens zijn partij mee ondertekende, uitgevoerd wordt. Dat er een oplossing komt voor Screen Flanders waarover hij anderhalf jaar geleden zijn eerste parlementaire vraag stelde, verheugt hem. De participatieprojecten kunnen ook op zijn appreciatie rekenen.

Het ontgoochelt spreker wel dat de uitstraling van de Vlaamse cultuur in Brussel niet meer gebruikt wordt als een 'kennisinstrument'.

2.4. SD 3. De Vlaamse Regering zet volop in op de Brusselse uitdagingen**DEEL 2: Sterke, doelgerichte Vlaamse investeringen in onze hoofdstad****2.4.1. OD 4. Het Vlaams Brusselfonds: 'reculer pour mieux sauter'**

Volgens de heer *Joris Poschet* werd het Vlaams Brusselfonds een beetje foutief ingevuld de voorbije jaren. De basisfilosofie werd niet gevolgd; het zit vol recurrente uitgaven in plaats van het fonds aan te wenden om de grootste noden voor Nederlandstalige gemeenschapsvoorzieningen te lenigen.

De middelen voor het Vlaamse Brusselfonds zouden eigenlijk 10,2 miljoen euro moeten bedragen. In het topjaar 2009 bedroegen ze 13,8 miljoen euro. Nu komen ze de twee volgende jaren op 2,6 miljoen euro. Daarna zouden ze opnieuw kunnen stijgen. De CD&V-fractie vraagt vooral aandacht voor welzijn in dat Brusselfonds. Nu is het sterk geheroriënteerd tot cultuur, jeugd en communicatie, de eigen bevoegdheden van de vorige Brusselminister. De CD&V-fractie wil terugkeren naar de oorspronkelijke bedoeling van het Brusselfonds en de middelen aanwenden binnen de door de regering aangeduide prioriteiten.

De minister beloofde de lopende verbintenissen van het Brusselfonds te zullen nakomen, hetgeen volgens mevrouw *Yamila Idrissi* een goede zaak is. Dat er twee jaar lang geen ruimte zal zijn voor nieuwe projecten in Brussel, betreurt het lid wel. Minister Gatz minimaliseert dat; volgens hem zijn de projecten toch pas klaar in 2017. Welke projecten bedoelt hij dan? Volgens haar is een aantal projecten wel rijp, bijvoorbeeld over woonzorg en Brede School. Ze drukt de wens uit dat er in 2017 dan wel degelijk zoals beloofd beleidsruimte zal zijn.

Mevrouw *Elke Van den Brandt* sluit zich aan bij de opmerkingen over welzijn. Theoretisch is ze het er ook mee eens dat besparingen in de eerste plaats op het

Brusselfonds moeten gebeuren. Anderzijds hebben nieuwe impulsen voor een stad als Brussel een niet te onderschatten belang. Daarbij komt nog dat er inderdaad, zoals de heer Poschet zei, heel wat recurrente middelen in het Brusselfonds zitten, zodat de besparing minder onschuldig is. Dat zal op het terrein moeten blijken.

Voor de investeringsmiddelen van het Vlaams Brusselfonds zijn er momenteel geen projecten ingediend, zegt de *minister*. De VUB werkt aan enkele projecten maar die zijn nog niet rijp en vergen zoveel middelen dat het fonds niet zal volstaan. De minister wil wel de dossiers – als die er zijn – voorbereiden voor de periode dat er opnieuw middelen zullen zijn in 2017.

De minister heeft een andere politiek-filosofische zienswijze dan mevrouw Idrissi: de overheid moet zien waar blinde vlekken zijn en er een stuk op inspelen, maar de overheid moet niet altijd het initiatief nemen op het terrein.

De heer *Joris Poschet* vraagt of de projecten van VUB die mogelijks in aanmerking komen voor het Brusselfonds, de plannen zijn voor studentenhuysvesting in de kazernes.

Minister *Sven Gatz* verwijst naar de bijlagen bij het verslag. Het zijn zeker nog geen afgewerkte subsidiedossiers.

Ook hoe de bijkomende middelen van het Vlaams Brusselfonds besteed zullen worden, is nog niet beslecht. CD&V bij monde van de heer Poschet kiest veeleer voor welzijn, de heer Vanlouwe vroeg een aansluiting bij de bevoegdheid van de minister, dus cultuur en jeugd. De minister beaamt dat het regeerakkoord een leidraad is, maar ook dan zijn er keuzes nodig. Soms maakt de gelegenheid de dief, ondanks de prioriteiten kan er soms een project langskomen dat te mooi is om af te slaan. Ook daarvoor moet ruimte zijn.

Dat de heer *Joris Poschet* bijkomende middelen voor het Brusselfonds bij voorkeur voor welzijn wil ingezet zien, is niet ingegeven door de wens zijn partijgenoot te laten schitteren. Hij vindt echter dat het geld onevenredig gaat naar plaatsen in het onderwijs in plaats van naar welzijn.

2.4.2. OD 6. Investeren in hoofdstedelijke projecten en vernieuwende initiatieven

Voor de heer *Joris Poschet* is het belangrijk dat het in de subsidielijn 'Projecten voor Brussel' (in 2015: 1.641.000 euro) om projecten gaat en niet om structurele, recurrente subsidiëring. Treedt de minister hierover in overleg met de VGC en over cofinanciering en taakafbakening?

Een van de opdrachten van die projecten is "het sociale leven en de sociale samenhang in de grootstad Brussel versterken". Daaronder verstaat het lid ook de strijd tegen armoede een kinderarmoede (zie: Algemeen).

De laboratoriumfunctie van Brussel had een rode draad moeten zijn in de beleidsnota, maar er is geen budgettaire ruimte voor nieuwe initiatieven, noch via het Brusselfonds, noch via de projectoproep, stelt mevrouw *Yamila Idrissi* vast. Ze citeert de passage over subsidielijn 'projecten voor Brussel': "De oproep zal in tegenstelling tot de vorige legislatuur minder focussen op innovatie maar meer op projecten met duurzame effecten, residuele waarde en multipliceerbaarheid in Vlaanderen. Bij hoofd- en grootstedelijke publieksevenementen vormen eigenheid, authenticiteit, originaliteit, verdieping, publieksverruiming en gemeenschapsvorming beslissende subsidiecriteria.". Ze informeert waarom de minister niet meer wil inzetten op innovatie en wat hij bedoelt met eigenheid. Betekent multipliceerbaarheid dat Vlaanderen ook iets moet hebben aan de Brusselse projecten? Hoewel mevrouw

Idrissi blij is met de gemeenschapsoverschrijdende projecten, die inderdaad verbindingen leggen en een weerspiegeling vormen van de Brusselse realiteit – zoals Platform Kanal en Cultureghem – en op projecten die informeren, sensibiliseren en meer draagvlak willen creëren voor seksuele diversiteit, mist ze projecten over alle identiteiten die in Brussel aanwezig zijn. Brusselse identiteitsvorming bij jongeren om radicalisering tegen te gaan, bijvoorbeeld. Ze informeert waarom de minister 48.000 euro op deze subsidielijn bespaart.

Terecht komen er projecten over de seksuele diversiteit, ten gevolge van enkele ernstige incidenten tegen holebi's. N-VA vraagt om dat uit te breiden tot algemene diversiteit, zegt de heer *Bart Nevens*. Hij verwijst naar de problemen die Sofie Peeters in haar film toont, maar ook naar tekenen van moslimradicalisering. Hij verneemt dat bijvoorbeeld kinderen die boterhammen met ham meebrengen in het Nederlandstalige onderwijs zowat gemolesteerd worden. Hoe ziet de minister dat? Hoe kan hij de acute problemen onmiddellijk aanpakken?

Mevrouw *Elke Van den Brandt* vindt het voorbeeld van kinderen die niet ongestoord boterhammen met ham kunnen eten er met de haren bijgesleept. Uiteraard moet er opgetreden worden tegen elke vorm van pesten, maar de grote problemen zijn dat heel wat kinderen geen boterhammen meekrijgen, dat er heel wat kinderen geen school hebben.

Dat de minister bij het beoordelen van projectsubsidies een link naar de Vlaamse Rand als een positieve factor zal beschouwen, is positief, vindt de heer *Jo De Ro*, maar die factor moet ook in omgekeerde zin spelen. Het zou nog beter zijn als reciprociteit niet alleen een aandachtspunt maar ook een criterium zou zijn. Hij heeft weet van academies voor deeltijds kunstonderwijs met vestigingsplaatsen in de Rand en in Brussel. Dat kunnen ervaringspolen worden.

Vlaanderen wil blijven investeren in de gemeenschapsvormende hoofdstedelijke projecten in Brussel met nieuwe klemtonen. Uiteraard steunt de heer *Lionel Bajart* het beleid dat aandacht schenkt aan projecten die de band tussen Vlaanderen en zijn hoofdstad versterken. Hij zou dan ook graag een lijst hebben van goedgekeurde en mogelijk toekomstige projecten.

Voor de lijst van de (gemeenschapsoverschrijdende) projecten binnen zijn bevoegdheid verwijst de minister naar de bijlage bij het verslag. Op de projectenpot van 1,641 miljoen euro wordt inderdaad bespaard, maar in de voorgaande jaren was er altijd geld over. Er zijn verticale en horizontale criteria om subsidieaanvragen te beoordelen. De verticale zijn projecten die Brussel naar Vlaanderen en Vlaanderen naar Brussel brengen. De hoofdstedelijke en grootstedelijke projecten werken voor het hele Brusselse grondgebied. Participatiebevordering en stadsinnovatie zijn andere beoordelingscriteria. Soms kunnen de criteria gecumuleerd worden. De twee horizontale categorieën zijn de gemeenschapsoverschrijdende projecten van tweetalige organisaties en de zuivere impulssubsidies. De criteria zijn opgelegd om de Vlaamse minister van Brussel niet zomaar de vrije hand te geven in zijn subsidiebeslissingen. Mogelijks zal het beleidskader in de loop van de regeerperiode bijgesteld worden.

2.4.3. OD 7. Onderzoek en wetenschap ten dienste van het werkveld en het grote publiek

De idee van een open stadsuniversiteit gericht op het middenveld en de geïnteresseerde burger geniet terecht de steun van de minister. Op pagina 29 van de beleidsnota staat dat de werking van het Brussels Informatie-, Documentatie en Onderzoekscentrum, het Brussels Studies Institute, de Brussels Academy, het Brussels Centre for Urban Studies, het onderzoeksplatform MIRO, de Studiedienst van de Vlaamse overheid en de Meet- en Weetcel van de Vlaamse

Gemeenschapscommissie naast elkaar worden gelegd en doorgelicht. In de toelichting bij de begroting staat dan weer dat in 2015 misschien een interuniversitair steunpunt zal worden opgericht en dat BRIO geherpositioneerd wordt. Mevrouw *Yamila Idrissi* wil vernemen wat de minister daar concreet mee bedoelt. Gaat het om een fusie? Is het een verborgen besparingsoperatie? En wat is de timing?

BRIO levert goed werk op het vlak van kennisontwikkeling van meertaligheid, de Taalbarometer en dergelijke, beaamt de *minister*. Als ruimer centrum voor kennisopbouw, schiet het volgens de minister tekort. BRIO is historisch terug te brengen tot de academische capaciteiten van mevrouw Els Witte, die destijds aan de basis lag van de Brusselcahiers. Nu levert de heer Rudi Janssens de nuttigste maatschappelijke bijdragen. Het maatschappelijke rendement van een wetenschappelijk centrum hangt dus ook af van de individuele academici eraan verbonden. De minister blijft een verdere wetenschappelijke onderbouwing van het beleid broodnodig achten, maar dubbel werk moet vermeden worden en moet samen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bekeken worden.

2.4.4. OD 8. Een integraal media- en communicatiebeleid

De heer *Joris Poschet* steunt de promotiecampagne die de minister wil voeren voor het imago van Brussel bij Vlamingen en dat via media-uitwisseling en scholenuitwisseling. Belangrijk daarbij is dat Brussel als volwaardige (Vlaamse) stad vergeleken wordt met Antwerpen en Gent. Het gebeurt al te vaak dat Brussel in onderzoeken/cijfermateriaal bijvoorbeeld over schooluitval, leraarstekort en lerarenuitstroom vergeleken wordt met Vlaanderen, dat een gemengde regio is.

Het is goed dat de minister de crossmediale samenwerking van de Vlaams-Brusselse media wil voortzetten, maar mevrouw *Yamila Idrissi* hoopt dat het geen besparingsoperatie is, want de Brusselse media lopen al op hun tandvlees en moeten daarenboven al 30.000 euro besparen. Wat verwacht de minister de volgende maanden van de nieuwe algemene directeur van de Brusselse media?

De minister heeft heel wat goede plannen voor Muntpunt, maar daarvoor is een goede leiding cruciaal, zeker gezien de huidige problemen. Wanneer zal er een nieuwe directeur aangeworven worden, wenst mevrouw *Yamila Idrissi* te vernemen.

Ook de heer *Karl Vanlouwe* wil graag wat duidelijkheid over Muntpunt. Klopt zijn indruk dat er spanningen waren tussen de raad van bestuur en de directeur? En hoe ver staat de aanwerving van een nieuwe directeur? Muntpunt biedt een venster op Vlaanderen, dit mooie initiatief mag niet belemmerd worden door persoonlijke zaken.

Net op momenten van besparing, zijn er kansen op samenwerking, meent de heer *Jo De Ro*. Dat geldt ook voor de diverse media in Brussel en de Rand. De spreker lijkt een samenwerking daartussen eerder aangewezen dan een provinciale samenwerking zoals tussen RINGtv en ROB-tv. Bij besparingen moeten mensen rond de tafel gebracht worden.

Minister *Sven Gatz* antwoordt dat de directeur van het Vlaams-Brussels mediaplatform pas enkele weken in dienst is. De minister geeft hem tot het einde van het jaar om zich in te werken. De vier onderdelen zijn gefuseerd, de organen en de middelen gecumuleerd, met Brusselnieuws als portaal. De oplevertijd breekt aan. Kort hierna zal de minister de kijk-, lees- en luistercijfers vragen. Hij heeft de indruk dat die impact niet altijd duidelijk in kaart gebracht is. Die bereikcijfers zullen dan gevoegd worden bij de kwalitatieve resultaten ('return on society') en aan de commissie bezorgd worden. Op basis daarvan kan dan de beheersovereenkomst herbekeken worden. Kortom, de minister verwacht een

geleidelijke evolutie, niet te snel, niet te traag. De minister bevestigt dat er geen extra besparingen zijn.

Muntpunt is een EVA, de minister kan dus niet interveniëren in personeelszaken. De leidinggevende nam recent ontslag, maar de minister heeft alvast weet van afspraken met de raad van bestuur dat enkele adjunct-leidinggevendenden de EVA voorlopig zullen leiden. In de komende weken zal de raad van bestuur van Muntpunt zich buigen over het opstarten van de aanwervingsprocedure. De timing is niet ideaal, maar de minister heeft vertrouwen in de raad van bestuur en de adjunct-leidinggevendenden.

2.4.5. OD 10. Naar een gecoördineerd welzijns- en gezondheidsbeleid in de hoofdstad

De CD&V-fractie is uiteraard ook voorstander van een gecoördineerd welzijns- en gezondheidszorgbeleid. Dat is wel iets anders dan het overnemen van een Masterplan Woonzorg als uitgangspunt voor een welzijns- en gezondheidsbeleid zoals vermeld op blz. 29 van *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 13/2-A (toelichting bij begroting 2015, per programma). Het statuut van dat masterplan is een denkspoor, dat niet door het VGC-College bekrachtigd is. Hoe komt de minister er bij om dit zo'n prominente plaats te geven, wil de heer *Joris Poschet* weten.

Over de uitbouw van de Vlaamse Sociale Bescherming is het regeerakkoord zeer duidelijk: "We maken werk van een aangepast beleid voor de Vlamingen in onze hoofdstad en hanteren hierbij de Brusselnorm. Voor de Brusselaars wordt een aangepaste Vlaamse sociale bescherming uitgebouwd, rekening houdend met de bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming. De Brusselaars kunnen er voor kiezen om toe te treden tot de Vlaamse sociale bescherming.". De heer *Joris Poschet* rekent op de waakzaamheid van de minister om daarvoor aan de kar te trekken. De Vlaamse Sociale Bescherming moet ook bekender worden bij de Brusselaar, want er is een afkalving van de zorgverzekering merkbaar.

Spreker komt terug op de uitdaging om de historische achterstand in welzijn weg te werken, niet enkel in Vlaams-Brabant maar ook in Brussel. Het lid volgt dit op in de commissie Welzijn maar de minister kan misschien een stimulerende factor zijn in het vinden van creatieve oplossingen waarbij bijvoorbeeld de VGC subsidies voorschiet die later door het VIPA terugbetaald kunnen worden.

Volgens mevrouw *Yamila Idrissi* ziet het er niet naar uit dat Brussel veel extra kinderopvangplaatsen zal krijgen, zeker niet genoeg om de 3000 extra te halen die nodig zijn om de door de minister verdedigde Brusselnorm te halen. Bovendien wordt kinderopvang een pak duurder. Hoe zal de minister samen met de VGC en minister Vandeurzen dat schrijnende tekort aanpakken?

Het masterplan Kenniscentrum Woonzorg vloeit voort uit de ervaringen en heeft in die zin meer waarde dan debatten in het ijle, antwoordt de *minister*. Voor de minister biedt het enkele oplossingen in dat domein van de welzijnssector. Het plan biedt een mogelijkheid om van te vertrekken.

In de welzijnssector wordt de Brusselnorm lang niet gehaald. De minister zal samen met minister Jo Vandeurzen bekijken hoe de komende regeerperiode nuttige stappen voorwaarts te zetten, waarmee hij wel degelijk bijkomende middelen en bijkomende instellingen bedoelt. Een factor in de achterstand is mogelijk het feit dat de toen nog Nederlandse Cultuurcommissie vanaf 1971 bevoegd was voor cultuur, jeugd, onderwijs, maar voor welzijn werd de VGC pas in 1989 bevoegd.

De heer *Joris Poschet* raadt de minister toch aan over het masterplan Woonzorg breder te onderhandelen dan met enkel het kenniscentrum. Het verheugt hem wel

dat de minister erkent dat er in welzijn verdere stappen moeten worden gezet om de grote uitdagingen aan te gaan.

2.4.6. OD 11. Jong in Brussel: onderwijs, studenten en jeugd

Voor Brede School is 750.000 euro ingeschreven. Welk bedrag was dit vorig jaar, vraagt de heer *Joris Poschet*. Zal de minister de middelen overdragen aan de VGC om ze aan te sturen vanuit één overheid?

(In verband met DKO: zie ook OD 3.4 Vlaams Brusselfonds)

De heer *Willy Segers* acht het Nederlandstalige onderwijs een onmisbare factor om de woekerende jeugdwerkloosheid in Brussel te bestrijden. Om die reden is het voor N-VA belangrijk dat het Bredeschoolproject met zijn integrale en gecoördineerde samenwerking tussen onderwijs, sport, welzijn en cultuur, voortgezet wordt. Net als N-VA beschouwt de minister van Onderwijs Brede School als een instrument in de strijd tegen de radicalisering van de Brusselse jongeren. Dat de minister de huidige projecten behoudt en zal evalueren, draagt dan ook de goedkeuring van het lid weg.

Brussel is inderdaad de belangrijkste studentenstad van het land. Brussel heeft trouwens voor het eerst een minister van Studenten. Toch wordt de VUB-begroting in het rood geduwd en zal Br(ik haar huisvestingsopdracht niet meer kunnen vervullen, aangezien de werkingsmiddelen dalen met 200.000 euro. Wat is de reden daarvoor, wil mevrouw *Yamila Idrissi* weten.

Voldoende ruimte voor jeugd en studenten is essentieel in het jeugdbeleid, maar ook voor Br(ik, de promotie van Brussel als studentenstad. N-VA, bij monde van de heer *Willy Segers*, kijkt uit naar hoe de minister Br(ik zal herpositioneren. Brussel is uitgegroeid tot een aantrekkelijke studentenstad, dus degelijke huisvesting is nodig. Dat het een studentenstad is, kan het imago van de stad en het gewest verbeteren. N-VA gaat ervan uit dat de minister, zoals aangekondigd, een constructieve dialoog met alle partners aangaat om in het belang van het Vlaamse hoger onderwijs tot een integrale aanpak te komen.

Visie en planning van studentenkoten zijn nodig, beaamt de heer *Bart Nevens*. Overigens zijn heel wat bestaande koten noch op stedenbouwkundig vlak, noch op veiligheidsvlak in orde. De kwaliteitscontrole is beperkt, de spreker pleit voor overleg daarover met het Brusselse Gewest.

De regering heeft ervoor gekozen de middelen voor de Brede School buiten de besparing te laten, herhaalt de *minister*. Het gaat om 750.000 euro van de Vlaamse middelenbegroting. Die worden niet overgeheveld maar via een subsidie aan de VGC verleend voor 22 projecten. De minister wil de link leggen met het debat over de evolutie van de GOK-middelen in het onderwijs. De middelen voor Brede School en GOK zijn zeer verweven, aldus de minister. Het behoud van de middelen in de huidige context van besparingen is een sterk statement, vindt de minister.

Bij de opmaak van de begroting bleek dat het kotentekort minder groot was dan voorheen, niet alleen in Brussel, maar ook in Gent en Antwerpen. De middelen van Br(ik blijven substantieel. Als platform om Brussel te promoten als studentenstad, zal het niet moeten besparen, maar het bouwprogramma zal wel worden herbekeken. Ook de vorige minister heeft om die reden 200.000 euro minder gegeven aan Br(ik. Over de aanpak van de koten wil de minister in de komende maanden debatteren met het parlement.

Zoals hij al zei, deelt hij de zorgen van de heer *Segers* over de capaciteit en de Brede School. Zijn pleidooi voor meer ruimte om te fuiven, jeugthuizen en op

straat wil de minister met de VGC bekijken bij de bespreking van hun meerjarig jeugdwerkbeleidsplan.

2.4.7. OD 12. Cultuur: nieuwe initiatieven oppikken en hoofdstedelijke projecten steunen

Over het Vlaams-Marokkaans Culturenhuis Daarkom is al vaak gediscussieerd. De heer *Joris Poschet* had begrepen dat de minister vooral de piste zou bekijken rond samenwerking met partners uit de omgeving. Men moet er wel voor zorgen dat die andere partners zelf stevig in hun schoenen staan vooraleer ze aan Daarkom te koppelen.

De *minister* antwoordt dat de crisismanager vooral de samenwerking met partners als een oplossing zag. Dat is een waardevol spoor, maar betekent niet dat de minister geen andere paden zal bewandelen. Deze week ontmoet de minister de Marokkaanse ambassadeur, waarna verder beslist kan worden. Hij herhaalt zijn toezegging om tegen begin van volgend jaar duidelijke beslissingen ter tafel te leggen.

Bronks, het jaarlijkse jeugdtheaterfestival, wordt bij gebrek aan middelen afgeschaft, stelt mevrouw *Yamila Idrissi* vast. Daarnaast wordt er in Brussel aanzienlijk bespaard op cultuur – net de bevoegdheid van de minister.

Besparen is nooit aangenaam, antwoordt de *minister*, noch voor hemzelf, noch voor de organisaties. Het is niet zo dat de besparingen een culturele woestijn zullen tot gevolg hebben, ook niet in Brussel. Het aanbod blijft divers en goed, wat niet betekent dat het nieuwe Kunstendecreet niet toekomstgericht moet zijn.

2.5. SD 4. Het Nederlands als katalysator voor sociale mobiliteit

Uiteraard steunt de heer *Joris Poschet* het versterken van het Nederlands in Brussel. Hij beveelt samenwerking met de Taalunie aan.

Dat Nederlands een katalysator voor sociale mobiliteit blijkt uit een vergelijking van de werkloosheid met de kennis van de tweede landstaal. Open Vld is het dus eens met de nadruk van de minister op dat economische aspect, zegt de heer *Jo De Ro*. Daarnaast moet echter de emotionele band met een taal nadrukkelijker aan bod komen. In het Nederlandstalige taalgebied horen de technische leesvaardigheden volgens de PISA-resultaten tot de beste, maar er zijn weinig taalgebieden waar jongeren zo met tegenzin lezen. Gras groeit niet door eraan te trekken; mest, liefde en water zijn minstens even belangrijk. De band van anderstalige burgers met de Vlaamse Gemeenschap mag niet louter kil economisch zijn.

Minister *Sven Gatz* denkt dat leerkrachten in het Nederlandstalige onderwijs hun veelal anderstalige leerlingen ook een gevoelsmatige band met Vlaanderen aanleren. Zij werken niet alleen het leerplan af, maar organiseren ook uitwisselingen met Vlaamse scholen. Zeker jonge kinderen worden gestimuleerd om naar de Nederlandstalige televisie te kijken. Ze gaan naar veel schoolvoorstellingen. Gemeenschapscentra draaien op zulke voorstellingen, wat goed is, niet alleen voor cultuur maar ook voor de taalverwerving. Ook de grotere huizen als Bronks en KVS werken in toenemende mate voor een schoolpubliek. Op de tram hoort de minister geregeld nieuwe Vlamingen, Brusselaars, vlotjes overschakelen tussen Frans, bijvoorbeeld Berbers of Arabisch, en Nederlands, iets wat een vijftiental jaar geleden niet het geval was. Nederlands wordt dus voor die kinderen meer en meer normaal, niet enkel iets wat ze verplicht op school spreken.

2.5.1. OD1. De Vlaamse Gemeenschap zal de naleving van de taalwetgeving in Brussel actief opvolgen

Positief is dat de Taalwetwijzer opnieuw bemand is, vindt de heer *Joris Poschet*. Er bestaat een meldpunt voor taalklachten in ziekenhuizen. Spreker wist niet van het bestaan af en hij vermoedt niet de enige te zijn. Zal de minister daarvoor een informatiecampagne voeren?

Gezien de digitale mogelijkheden – het intikken van ‘taalklachten Brussel’ op een zoekmachine volstaat – vermoedt de *minister* dat de Taalwetwijzer en de klachtmogelijkheden tegen overtredingen van de taalwetgeving voldoende bekend zijn bij de Brusselaars. Toch wil hij nagaan of bijkomende bekendmaking nodig is. De minister wijst erop dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht sinds 1963 bestaat en dat de Taalwetwijzer opgericht is omdat die mogelijkheid onvoldoende bekend was en omdat de commissie de afhandeling van klachten onvoldoende volgde.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is voor de heer *Karl Vanlouwe* niet het geschikte orgaan om taalklachten te beslechten. Sommige Franstalige overheden leggen de uitspraken naast zich neer, ze beschouwen ze alleen maar als een advies. De Taalwetwijzer staat ernaast. Taalpromotie is belangrijk, maar daarnaast moet er een mogelijkheid zijn om overheden te dwingen de taalwetgeving te respecteren.

Minister *Sven Gatz* wil in 2015 nagaan hoe de Taalwetwijzer op een oordeelkundige manier beter bekend gemaakt kan worden, maar zal daar uiteraard nooit het leeuwendeel van de promotiemiddelen aan besteden. Daarnaast klopt het wel dat speerpunten van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel geregeld onder de aandacht moeten worden gebracht in campagnes. Het is in ieder geval niet de bedoeling om de Taalwetwijzer een sluimerend bestaan te laten leiden.

2.5.2. OD 2. We streven naar één gemeenschappelijke visie rond taalbeleid Nederlands in het belang van Brussel**2.5.3. Huis van het Nederlands: hoeksteen van het taalbeleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel****2.5.4. OD 3. We blijven inzetten op een zo groot en divers mogelijk aanbod NT2-cursussen**

Zie begrotingsverslag 2015 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 8-B)

2.5.5. OD 6. We benadrukken de unieke positie en autonome werking van het Huis van het Nederlands Brussel

De CD&V-fractie steunt de minister volledig in zijn voorkeur om het Huis van het Nederlands Brussel niet in het EVA Integratie en Inburgering onder te brengen. Het Huis heeft meerdere pijlers en het succes van het Huis is een belangrijke toegangspoort voor anderstaligen tot verwerving van het Nederlands.

De minister geeft veel aandacht en extra taken aan het Huis van het Nederlands, stelt mevrouw *Yamila Idrissi* vast. Zal het daar ook meer middelen voor krijgen?

Het Huis van het Nederlands ontspringt, op een paar duizend euro van de totale subsidies van de Vlaamse Gemeenschap van ongeveer 1 miljoen euro na, de besparingsdans, antwoordt de *minister*.

Uiteraard moet de inburgeringswerking van het Huis van het Nederlands maximaal gestroomlijnd zijn met het Vlaamse beleid ter zake. Omdat het huis ook andere taken heeft, onder meer de taalpromotie, ontsnapt het aan de simpele en zuivere inkanteling. Dat geniet een brede politieke steun.

Katia SEGERS,
voorzitter

Elke VAN DEN BRANDT,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

AB	Ancienne Belgique
BBC	beleids- en beheercyclus
BDW	Brussel Deze Week
BHG	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
bon	Brussels onthaalbureau
Br(ik	Brussel & Ik – Alles voor Stadstudenten
BRIO	Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum
COCOF	Commission communautaire française (Franse Gemeenschapscommissie)
DAEB	dienst van algemeen economisch belang
DKO	deeltijds kunstonderwijs
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GOK	gelijke onderwijskansen
KVS	Koninklijke Vlaamse Schouwburg
LOP	lokaal overlegplatform
NT2	Nederlands als tweede taal
OCB	Onderwijscentrum Brussel
OD	operationele doelstelling
SD	strategische doelstelling
VBB	Voorrangbeleid Brussel
VBM	vzw Vlaams-Brusselse Media
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VG	Vlaamse Gemeenschap
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VUB	Vrije Universiteit Brussel
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie